สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้

รายวิชา
การเงินเพื่อชีวิต 3

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สค32029)

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

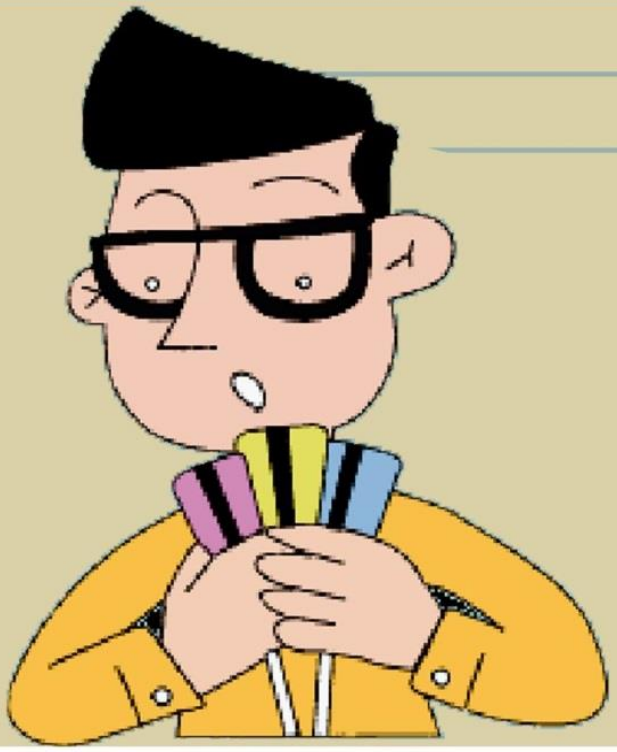

หน่วยงานหรือสถานศึกษา

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
เอกสารทางวิชาการลำดับที่ 43/2559

สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้
ชุดวิชา การเงินเพื่อชีวิต 3
รายวิชาเลือกบังคับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รหัส สค32029

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ชุดวิชาการเงินเพื่อชีวิต ทั้ง 3 ระดับ นี้ เป็นสมุดบันทึกสำหรับทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดสอบ ความรู้ความเข้าใจ และฝึกทักษะประสบการณ์ที่จำเป็นในวิชาการเงินทั้ง 3 ระดับ

กิจกรรมที่กำหนดจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้นในแต่ละเรื่อง โดยกิจกรรมจะประกอบด้วย

1. กิจกรรมประเมินผลการเรียนรู้ จากบทเรียนที่ผู้เรียนได้ศึกษามา ซึ่งกิจกรรมนี้จะมีแนวทางเฉลยคำตอบให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบได้ด้วยตนเองท้ายเล่ม
2. กิจกรรม การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
3. กิจกรรม ปฏิบัติ และเก็บข้อมูลสถิติด้วยตนเอง
4. กิจกรรม การค้นคว้า และแสดงความคิดเห็น
5. กิจกรรม ทดลอง ปฏิบัติ จากวัสดุอุปกรณ์ที่หาได้จากท้องถิ่น

สำนักงาน กศน. หวังว่า เมื่อผู้เรียนได้ศึกษาจากชุดวิชา พร้อมได้ทดสอบ ปฏิบัติ และทำกิจกรรม ตามคำแนะนำอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนแล้ว ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการศึกษาได้

สำนักงาน กศน.
กรกฎาคม 2559

คำชี้แจงการใช้สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้

สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ใช้ควบคู่กับชุดวิชา การเงินเพื่อชีวิต 3 สค32029 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนของชุดวิชาตามที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนทราบความรู้พื้นฐาน และตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบท้ายเล่มของชุดวิชา หลักจากนั้นผู้เรียนศึกษาเนื้อหาในชุดวิชาในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และให้ทำกิจกรรมท้ายเรื่องของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ลงในสมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถตรวจคำตอบจากเฉลยท้ายเล่มของชุดวิชา หากผู้เรียนทำกิจกรรมไม่ถูกต้องให้กลับไปทบทวนเนื้อหาสาระในเรื่องนั้นให้เข้าใจ แล้วทำกิจกรรมเรียนรู้ซ้ำอีกครั้งจนถูกต้อง และเมื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกหน่วยการเรียนรู้แล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียนและตรวจคำตอบจากเฉลยท้ายเล่มของชุดวิชา

ในการทำกิจกรรมการเรียนรู้นี้ ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมด้วยตนเองให้ครบถ้วนทุกกิจกรรม เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพประสิทธิผลบรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของชุดวิชานี้

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
คำชี้แจงการใช้สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้		
สารบัญ		
แบบทดสอบก่อนเรียน		**1**
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ว่าด้วยเรื่องของเงิน		**9**
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 1**	ความหมายและประโยชน์	9
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 2**	ประเภทของเงิน	11
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 3**	เงินฝาก การประกันภัย และการลงทุน	14
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 4**	การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	19
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 5**	ผู้ให้บริการทางการเงินในประเทศไทย	22
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การวางแผนการเงิน		**24**
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 1**	การรู้จักฐานะการเงินของตนเอง	24
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 2**	การประเมินฐานะการเงินของตนเอง	26
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 3**	การบันทึกรายรับ-รายจ่าย	31
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 4**	การตั้งเป้าหมายและจัดทำแผนการเงิน	36
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 5**	การออม	40
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สินเชื่อ		**43**
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 2**	ลักษณะของสินเชื่อรายย่อย และการคำนวณดอกเบี้ย	43
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 3**	เครดิตบูโร	46
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 4**	วิธีการป้องกันปัญหาหนี้	47
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 5**	วิธีการแก้ไขปัญหาหนี้	48
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 6**	หน่วยงานที่ให้คำปรึกษา วิธีการแก้ไขปัญหาหนี้	49

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงิน		**50**
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 1**	สิทธิของผู้ใช้บริการทางการเงิน	50
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 2**	หน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงิน	53
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 3**	บทบาทศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศดง.) และหน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียนอื่น ๆ	57
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 4**	ขั้นตอนการร้องเรียนและหลักการเขียนหนังสือร้องเรียน	58
หน่ายการเรียนรู้ที่ 5 ภัยการเงิน		**59**
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 1**	หนี้นอกระบบ	59
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 2**	แชร์ลูกโซ่	62
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 3**	ภัยใกล้ตัว	65
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 4**	แก๊งคอลเซนเตอร์	67
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 5**	ภัยออนไลน์	69
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 6**	ภัยธนาคารออนไลน์	71
กิจกรรมท้าย**เรื่องที่ 7**	ภัยบัตรอิเล็กทรอนิกส์	73
แบบทดสอบหลังเรียน		**75**
คณะผู้จัดทำ		**83**

แบบทดสอบก่อนเรียน

<u>คำชี้แจง</u> ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบโดยกากบาท (X) ข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การให้ยืมเงินหมายถึงข้อใด

   ก) การให้เงินโดยคาดหวังให้มีการจ่ายคืน

   ข) การให้เงินโดยไม่ได้หวังผลตอบแทน

   ค) การให้เงินโดยไม่ต้องจ่ายคืน

   ง) ผิดทุกข้อ

2. ข้อใดต่อไปนี้คือวิธีตรวจสอบธนบัตร

   ก) สัมผัสเนื้อกระดาษ และลวดลายเส้นนูน

   ข) ยกส่องดูลายน้ำ

   ค) พลิกเอียงสังเกตแถบฟอยล์สามมิติ

   ง) ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

   ก) บัญชีเงินฝากที่ควรเปิดเพื่อไว้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง คือ บัญชีเงินฝากประจำ

   ข) บัญชีเงินฝากในสหกรณ์จะได้รับความคุ้มครองจากสถาบันคุ้มครองเงินฝากหากสหกรณ์ปิดกิจการลง

   ค) บัญชีเงินฝากประจำได้รับการยกเว้นภาษี ณ ที่จ่าย 15%

   ง) การทำประกันคุ้มครองความเสียหายของบ้านจัดเป็นประกันวินาศภัย

4. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

   ก) ใช้บัตรเอทีเอ็มซื้อสินค้าได้ที่ร้านค้า

   ข) ใช้บัตรเดบิตเบิกเงินกู้ได้ที่เครื่องเอทีเอ็ม

   ค) ชำระเงินค่าสินค้าผ่าน Internet banking ยอดเงินฝากในบัญชีจะถูกตัดทันที

   ง) เมื่อซื้อของด้วยบัตรเครดิต ยอดเงินฝากในบัญชีจะถูกตัดทันที

5. ธนาคารพาณิชย์อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานใด

ก) คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ข) กระทรวงการคลัง

ค) ธนาคารแห่งประเทศไทย

ง) กระทรวงพาณิชย์

6. หากต้องการแลกเงินบาทเป็นเงินตราต่างประเทศ จะต้องไปแลกเปลี่ยนที่ใด

ก) ร้านค้าสะดวกซื้อ

ข) ธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการแลกเปลี่ยน

ค) โรงแรมหรือบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ง) ถูกทั้งข้อ ข) และ ค)

7. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการประเมินฐานะการเงิน

ก) มูลค่าของบ้านที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์ ให้ใช้ราคาตลาด

ข) ความมั่งคั่งสุทธิคำนวณมาจากทรัพย์สิน + หนี้สิน

ค) รายได้ต่อเดือนและทรัพย์สินที่มี ใช้บอกความมั่งคั่งของบุคคลได้

ง) ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์และกองทุนรวม เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง

8. ข้อใด**ไม่ใช่**ลักษณะการมีสุขภาพการเงินที่ดี

ก) มีภาระหนี้ไม่เกิน 33% ของรายได้ต่อเดือน

ข) มีเงินออมเผื่อฉุกเฉินไม่เกิน 3 เท่าของรายจ่ายจำเป็นต่อเดือน

ค) ออมเงินอย่างน้อย 25% ของรายได้ต่อเดือน

ง) ถูกทุกข้อ

9. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรายจ่าย**ไม่จำเป็น**

ก) เป็นรายจ่ายที่จะต้องจ่าย ไม่สามารถตัดออกได้

ข) เป็นรายจ่ายที่ไม่สำคัญต่อชีวิต แต่เกิดขึ้นเพราะความรู้สึกอยากได้ เช่น ค่าแต่งรถ

ค) เป็นรายจ่ายสำคัญสำหรับชีวิต เช่น ค่าอาหาร ค่าเช่าบ้าน

ง) เป็นรายจ่ายที่ทุกคนมีในจำนวนเท่ากัน

10. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเงินที่ดี

ก) เป้าหมายการเงินต้องสอดคล้องกับความสามารถทางการเงิน

ข) “ฉันจะเก็บเงินเพื่อเรียนต่อให้ได้ภายในปีนี้” เป็นเป้าหมายการเงินที่วัดผลได้จริง

ค) เมื่อเริ่มต้นทำงานควรตั้งเป้าหมายการออมเงินไว้ใช้ในยามสูงวัย เป็นเป้าหมายระยะกลาง (บรรลุได้ในระยะเวลา 1 - 3 ปี)

ง) เป้าหมายทางการเงินควรครอบคลุมถึงเป้าหมายทั้งหมดในชีวิต

11. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับหลักการออมเงินของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)

ก) เป็นกองทุนสำหรับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป และออมได้จนถึงอายุ 99 ปี

ข) สมาชิกจำเป็นต้องส่งเงินสะสมทุกเดือน

ค) สมาชิกจะส่งเงินสะสมครั้งละกี่บาทก็ได้ ไม่จำกัดจำนวนเงิน

ง) หากสมาชิกไม่ส่งเงินเข้ากองทุน รัฐก็จะไม่จ่ายเงินสมทบ

12. ข้อใด**ไม่ใช่**ลักษณะของสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

ก) ใช้สำหรับผ่อนรถยนต์

ข) สามารถทยอยผ่อนคืนเป็นรายเดือนได้

ค) ใช้ได้เฉพาะร้านค้าที่ร่วมรายการ

ง) มีการกำหนดวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

13. วิธีคิดดอกเบี้ยแบบเงินต้นคงที่มักใช้กับบริการประเภทใด

ก) สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

ข) บัตรเครดิต

ค) เช่าซื้อรถ

ง) ถูกทุกข้อ

14. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก

ก) เงินต้นลด ดอกเบี้ยก็จะลด

ข) เงินต้นลด ดอกเบี้ยก็จะเพิ่ม

ค) เงินต้นและดอกเบี้ยไม่เปลี่ยนแปลง

ง) ถูกทุกข้อ

15. ข้อใด**ไม่**ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลประวัติการชำระหนี้ของเครดิตบูโร **(บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด: NCB)**

ก) เจ้าของข้อมูล (ผู้ขอสินเชื่อ) สามารถขอตรวจสอบข้อมูลเครดิตของตนเองได้

ข) ธนาคาร (ผู้ให้สินเชื่อ) สามารถขอดูข้อมูลได้ก็ต่อเมื่อเจ้าของข้อมูล (ผู้ขอสินเชื่อ) ให้ความยินยอม

ค) NCB จะขึ้นบัญชีดำหากลูกหนี้มีประวัติค้างชำระหนี้

ง) NCB จะเก็บข้อมูลไว้ไม่เกิน 3 ปีนับแต่วันที่ได้รับข้อมูลจากสมาชิก เช่น ธนาคาร (ผู้ให้สินเชื่อ)

16. ข้อใด**ไม่ใช่**การแก้ไขปัญหานี้ด้วยตนเอง

ก) เปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับหนี้

ข) ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้

ค) ขายสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็น

ง) ขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้

17. ผู้ที่ต้องการขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้ควรติดต่อใคร

ก) ลูกหนี้

ข) เจ้าหนี้

ค) ศาล

ง) ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

18. ข้อใด**ไม่ใช่**สิทธิของผู้ใช้บริการทางการเงิน

ก) สิทธิที่จะได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง

ข) สิทธิที่จะเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบริการได้อย่างอิสระ

ค) สิทธิที่จะร้องเรียนเพื่อความเป็นธรรม

ง) สิทธิที่จะได้รับค่าชดเชยหากผู้ใช้บริการเป็นผู้ทำผิดพลาด

19. นายกอบนำเงินเดือนทั้งหมดที่ได้รับไปซื้อมือถือใหม่ โดยไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น ทำให้มีเงินไม่พอที่จะกินข้าว และต้องเบี้ยวหนี้เพราะเงินหมด นายกอบ**ไม่**ปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงินในข้อใด

ก) หน้าที่วางแผนทางการเงินและชำระหนี้เมื่อเป็นหนี้

ข) หน้าที่ติดตามข่าวสารทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ

ค) หน้าที่ศึกษารายละเอียดและเปรียบเทียบข้อมูลก่อนเลือกใช้

ง) หน้าที่ตรวจทานความถูกต้องของธุรกรรมทางการเงินทุกครั้ง

20. ในระหว่างการทำสัญญาเงินกู้ พนักงานธนาคารได้อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ เช่น กำหนดเวลาการชำระหนี้ อัตราดอกเบี้ยต่อปี ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่คุณไม่เข้าใจ คุณจะทำอย่างไร

ก) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้เลย เพราะพนักงานธนาคารมีความรู้และเชื่อถือได้

ข) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้ตามที่พนักงานบอก แล้วค่อยสอบถามเพิ่มเติมทีหลัง

ค) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้ไปก่อน แล้วค่อยขอเอกสารของพนักงานมาอ่านทีหลัง

ง) สอบถามพนักงานเพิ่มเติมจนเข้าใจเสียก่อน แล้วค่อยเซ็นชื่อในเอกสารสัญญาเงินกู้

21. หากร้องเรียนไปยังธนาคาร ในกรณีที่พนักงานอ้างว่าไม่สามารถเปิดบัญชีเงินฝากได้ ถ้าไม่ทำบัตรเดบิต และไม่ได้รับการติดต่อภายในระยะเวลาการให้บริการมาตรฐาน ควรร้องเรียนหรือขอรับคำปรึกษาได้จากหน่วยงานใด

ก) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) โทร. 1166
ข) ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) โทร. 1213
ค) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) โทร. 1359
ง) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โทร. 1207

22. ข้อใด**ไม่ใช่**สิ่งที่ควรปฏิบัติในการเขียนหนังสือร้องเรียน

ก) ให้ข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วน
ข) แจ้งข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ และแจ้งสิ่งที่ต้องการให้สถาบันการเงินดำเนินการ
ค) เล่าเหตุการณ์ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง โดยไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับ
ง) แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน

23. หากได้รับการปฏิบัติที่**ไม่**ถูกต้องหรือถูกเอาเปรียบจากพนักงานของสถาบันการเงิน ควรปฏิบัติอย่างไร

ก) ร้องเรียนไปยังธนาคารที่เกี่ยวข้องและศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินพร้อม ๆ กัน
ข) ร้องเรียนไปยังธนาคารที่เกี่ยวข้องก่อน และหากไม่ได้รับการติดต่อกลับภายในระยะเวลาการให้บริการมาตรฐาน ให้ขอคำปรึกษา/ร้องเรียนที่ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.)
ค) ร้องเรียนไปยังทุกหน่วยงานที่ดูเหมือนจะเกี่ยวข้อง
ง) ไม่ร้องเรียนไปที่ใดเลย เพราะทำให้เสียเวลา

24. มิจฉาชีพมักใช้จุดอ่อนใดในการหลอกเหยื่อ

ก) ความโลภ
ข) ความกลัว
ค) ความไม่รู้
ง) ถูกทุกข้อ

25. ข้อใดควรปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงธุรกิจขายตรงแอบแฝงแชร์ลูกโซ่

ก) ปฏิเสธการร่วมสัมมนาที่น่าสงสัย
ข) เขียนประกาศหางาน Part Time ผ่านเว็บบอร์ดในอินเทอร์เน็ต
ค) เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เช่น เบอร์โทรศัพท์ ชื่อบัญชีอีเมล ในสังคมออนไลน์ (social media)
ง) ไปร่วมงานสัมมนาที่เพื่อนชักชวนทุกงานเพื่อเพิ่มความรู้

26. หากได้รับการติดต่อจากหน่วยงานทางการให้โอนเงินค่าธรรมเนียม คุณควรทำอย่างไร

ก) ต่อว่ากลับอย่างรุนแรงโดยไม่ฟังข้อความใด ๆ
ข) โอนเงินทันทีเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจ
ค) ติดต่อสอบถามหน่วยงานที่ถูกอ้างถึงก่อนโอนเงิน
ง) ขอต่อรองราคาเมื่อเงินไม่พอค่าธรรมเนียม

27. หากได้รับการติดต่อขอใช้บัญชีเงินฝากของคุณเป็นที่รับเงิน โดยให้หักค่าจ้างจากเงินที่จะโอนเข้ามาในบัญชีเลย คุณควรทำอย่างไร

ก) ตอบตกลงทันที เพราะทำง่าย ไม่ต้องลงทุน
ข) ตอบตกลงและไปชักชวนเพื่อนให้มาทำด้วย
ค) ต่อรองให้ได้ค่าจ้างที่พอใจ แล้วค่อยตัดสินใจ
ง) ปฏิเสธทันที เพราะเงินที่โอนเข้ามาอาจผิดกฎหมาย

28. ข้อใดควรกระทำเมื่อใช้สื่อสังคมออนไลน์ (social media)

ก) โชว์ภาพถ่ายตนเองถือเงินสดจำนวนมาก พร้อมเครื่องประดับมีค่า
ข) ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวทุกอย่างบน social media
ค) เปิดคลิปวิดีโอทุกลิงก์ที่มีคนแชร์และบอกว่าเป็นคลิปเด็ด
ง) Check in ทุกสถานที่ไปแม้กระทั่งบ้านตนเอง

29. ข้อใด**ไม่ใช่**วิธีการป้องกันภัยธนาคารออนไลน์

ก) ใช้อินเทอร์เน็ตสาธารณะ (ฟรี Wi-Fi) ในการทำธุรกรรมทางการเงิน
ข) ไม่ติดตั้งโปรแกรมแปลก ๆ ที่ไม่รู้จักในคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ตโฟน
ค) จำกัดวงเงินในการทำธุรกรรมผ่านธนาคารออนไลน์
ง) สังเกตเว็บไซต์ก่อนลงชื่อเข้าใช้งานธนาคารออนไลน์

30. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันภัยบัตรอิเล็กทรอนิกส์

ก) ไม่ต้องสังเกตว่ามีแป้นกดปลอม/กล้องจิ๋วแอบดูรหัสหรือไม่ หากเป็นเครื่องเอทีเอ็ม หน้าสาขาธนาคารหรือแหล่งชุมชน เพราะว่าเป็นจุดที่ปลอดภัย
ข) เฝ้าสังเกตบัตรเมื่อใช้ชำระค่าสินค้า เพื่อระวังการถูกขโมยข้อมูลด้วยเครื่องสกิมเมอร์แบบพกพา
ค) ทิ้งสลิปเอทีเอ็มที่ไหนก็ได้ เพราะในสลิปไม่มีข้อมูลส่วนตัวของเจ้าของบัญชี
ง) ฝากเพื่อนไปกดเอทีเอ็มเฉพาะวันที่งานยุ่งจริง ๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ว่าด้วยเรื่องของเงิน

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 ความหมายและประโยชน์ของเงิน

ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดต่อไปนี้**ไม่ถูกต้อง**

   ก) เงิน คือ วัตถุที่กำหนดให้ใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนหรือชำระหนี้

   ข) เงินมี 2 รูปแบบเท่านั้น คือ ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์

   ค) เงินมีประโยชน์หลายอย่าง เช่น ใช้ซื้อหาอาหาร สิ่งของจำเป็น การศึกษา

2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นการให้เงิน

   ก) วารีให้เงินกานดาไปจ่ายค่ารักษาพยาบาล โดยบอกว่าสิ้นเดือนค่อยมาจ่ายคืน

   ข) ธนาคารมุ่งมั่นให้สายใจกู้ยืมเงินปลูกบ้าน โดยให้ผ่อนชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืนทุก ๆ เดือน เป็นระยะเวลา 20 ปี

   ค) วารีให้เงินน้องชายไปดาวน์รถ

3. ข้อใดคือสิ่งที่**ไม่**ควรทำ

   ก) วางแผนการเงิน

   ข) ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็นก่อนสิ่งที่อยากได้

   ค) ใช้จ่ายก่อน เหลือแล้วค่อยออม

4. ภาวะเงินฝืด หมายถึงข้อใดต่อไปนี้

ก) ภาวะที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปลดต่ำลงเรื่อย ๆ

ข) ภาวะที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ค) ภาวะที่ผู้บริโภคต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้ามากขึ้น

5. สมใจเคยซื้อข้าวราดแกงกับไก่ทอด 1 ชิ้น จานละ 20 บาท แต่ 10 ปีต่อมา เงิน 20 บาท ได้เพียงข้าวราดแกงอย่างเดียว เหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นว่าเกิดจากสาเหตุใด

ก) ภาวะเงินฝืด

ข) ภาวะเงินเฟ้อ

ค) ภาวะฝืดเคือง

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 ประเภทของเงิน

กิจกรรมที่ 2.1 ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่กล่าวถูกต้อง และใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อหากเห็นว่าไม่ถูกต้อง

..... 1. ยกส่อง มองเห็น “ลายน้ำ” พระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

..... 2. แถบฟอยล์ที่ผนึกอยู่บนด้านหน้าธนบัตรจะมองเห็นลวดลายเป็นหลายมิติเมื่อพลิกธนบัตรไปมา

..... 3. กระดาษธนบัตรมีความเหนียวแกร่งต่างจากกระดาษทั่วไป เพราะผลิตจากใยฝ้าย

..... 4. แถบสี่เหลี่ยมเคลื่อนไหวสลับสี คือ จุดสังเกตธนบัตรแบบสิบหก ชนิดราคา 500 บาท และ 1000 บาท

..... 5. ตัวเลขแฝง จะมองเห็นเมื่อพลิกเอียงธนบัตรโดยจะเห็นเป็นเลขไทย

..... 6. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตและนำธนบัตรออกใช้หมุนเวียน คือ ธนาคารแห่งประเทศไทย

..... 7. ลายน้ำโปร่งแสงในธนบัตรแบบปัจจุบัน (แบบสิบหก) จะเห็นเป็นตัวเลขอารบิก

..... 8. สินทรัพย์ที่ใช้หนุนหลังธนบัตร เพื่อให้มีมูลค่าตามราคาที่ตราไว้หน้าธนบัตร คือ ทุนสำรองเงินตรา

..... 9. ธนบัตรแบบปัจจุบันทุกชนิดราคา (แบบสิบหก) มีความกว้างไม่เท่ากัน

..... 10. วิธีสังเกตธนบัตรแบบง่ายโดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ คือ สัมผัส ยกส่อง พลิกเอียง

กิจกรรมที่ 2.2 ให้คำนวณอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามโจทย์ที่ให้มาดังต่อไปนี้

1. ซื้อรองเท้าผ้าใบจากประเทศสหรัฐอเมริกา 1 คู่ ราคา 120 ดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นเงินบาทไทยจำนวนเงินเท่าไร (อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ 35 บาท)

.....

.....

.....

.....

2. ดวงแก้วจะเดินทางไปฮ่องกง ต้องการนำเงินบาทจำนวน 10,000 บาท ไปแลกเป็นเงินดอลลาร์ฮ่องกง ดวงแก้วจะได้เงินดอลลาร์ฮ่องกงเป็นจำนวนเงินเท่าไร (อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์ฮ่องกง เท่ากับ 4.50 บาท)

.....

.....

.....

.....

3. พิพัฒน์กลับจากท่องเที่ยวเมืองจีน มีเงินหยวนติดตัวกลับมาด้วย 3,000 หยวน ต้องการนำมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินไทย พิพัฒน์จะได้เงินบาทเป็นจำนวนเงินเท่าไร (อัตราแลกเปลี่ยน 1 หยวน เท่ากับ 5 บาท)

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2.3 ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นช่องทางการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และ X หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง

..... ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาต

..... ธนาคารแห่งประเทศไทย

..... สหกรณ์ออมทรัพย์

..... ร้านค้าสะดวกซื้อ

..... โรงแรมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

..... บริษัทรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่ได้รับอนุญาต

กิจกรรมที่ 2.4 ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อ หากเห็นว่าถูกต้อง และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อ หากเห็นว่าไม่ถูกต้อง

..... 1. เงินเสมือนในประเทศไทย มีรัฐบาลควบคุมดูแลเหมือนอย่างเงินตราที่ใช้ในปัจจุบัน

..... 2. เงินเสมือนมีความเสี่ยงที่ผู้ถือครองอาจสูญเสียหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้จากการถูกโจรกรรมข้อมูล

..... 3. เงินเสมือนเป็นหน่วยข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น coin, point

..... 4. เงินเสมือนไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกฎหมายไทย

..... 5. มูลค่าของเงินเสมือนมีความผันผวนไม่สัมพันธ์กับสภาพเศรษฐกิจ

..... 6. สามารถนำเงินเสมือนฝากเข้าบัญชีธนาคารได้

..... 7. หากโอนเงินเสมือนไปให้ผิดคน อาจยากที่จะตามเงินคืนกลับมาได้

..... 8. เงินเสมือนเป็นเงินตราต่างประเทศชนิดหนึ่ง

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 การฝากเงิน การประกันภัย และการลงทุน

กิจกรรมที่ 3.1 ให้พิจารณาลักษณะของบัญชีเงินฝากด้านล่างว่าเป็นลักษณะของบัญชีเงินฝากประเภทใด จากนั้นให้นำหมายเลขมาใส่ในตารางให้ถูกต้อง (แต่ละบัญชีสามารถมีหมายเลขซ้ำกันได้)

บัญชีเงินฝากออมทรัพย์	บัญชีเงินฝากประจำทั่วไป	บัญชีเงินฝากประจำปลอดภาษี	บัญชีเงินฝากประจำแบบขั้นบันได

ลักษณะของบัญชีเงินฝาก

1. ต้องฝากต่อเนื่องในจำนวนที่เท่ากันทุก ๆ เดือน เดือนละ 1 ครั้ง เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 24 เดือน	**2.** มีระยะเวลาการฝากหลายแบบ เช่น 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน
3. เป็นบัญชีเงินฝากประจำที่ได้รับยกเว้นภาษี แต่เปิดได้เพียงบัญชีเดียว	**4.** เสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย 15%
5. สามารถฝากหรือถอนเงินเมื่อไหร่ก็ได้	**6.** ในแต่ละช่วงเวลาการฝาก ดอกเบี้ยจะค่อย ๆ เพิ่มสูงขึ้น ส่วนใหญ่เดือนสุดท้ายอัตราดอกเบี้ยจะสูงที่สุด
7. เหมาะกับการใช้เป็นบัญชีเพื่อรับเงินเดือน/ค่าจ้าง	**8.** ถ้าดอกเบี้ยรับไม่เกิน 20,000 บาท ไม่ต้องเสียภาษี ณ ที่จ่าย 15% ของดอกเบี้ยที่ได้รับ (รวมรับจากทุกสถาบันการเงินใน 1 ปี)
9. เป็นบัญชีเก็บออมเพื่อเพิ่มรายได้จากดอกเบี้ย และไม่มีความจำเป็นที่จะใช้เงินในช่วงระยะเวลาหนึ่ง	**10.** ขาดฝากได้ไม่เกิน 2 ครั้ง

กิจกรรมที่ 3.2 ให้คำนวณดอกเบี้ยเงินฝากแบบทบต้นอย่างง่ายตามโจทย์ที่ให้มา ดังนี้

ชำนาญเปิดบัญชีเงินฝากที่ธนาคารมุ่งมั่น เมื่อวันที่ 1 ม.ค. 58 จำนวน 6,000 บาท ได้รับดอกเบี้ยเงินฝากในอัตรา 5% ต่อปี ซึ่งธนาคารจ่ายดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง หากสำราญฝากเงินไว้ 3 ปี โดยไม่ถอนเงินต้นหรือดอกเบี้ยออกมาใช้ในระหว่างปี และไม่ได้ฝากเงินเพิ่ม **สำราญจะมีเงินรวมเมื่อครบ 3 ปีเป็นเงินเท่าไร แสดงวิธีการคำนวณ**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 3.3 ผลิตภัณฑ์ใดดังต่อไปนี้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการคุ้มครองจากสถาบันคุ้มครองเงินฝาก โดยทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ไม่ถูกต้อง

..... 1. เงินฝากออมทรัพย์

..... 2. บัตรเงินฝาก

..... 3. เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

..... 4. เงินฝากระหว่างสถาบันการเงิน

..... 5. เงินฝากประจำ

..... 6. เงินฝากกระแสรายวัน

..... 7. เงินฝากในสหกรณ์

..... 8. กองทุนรวม

..... 9. เงินฝากใน “บัญชีร่วม” หรือ“บัญชีเพื่อ”

..... 10. ใบรับฝากเงิน

..... 11. สลากออมทรัพย์

..... 12. พันธบัตรรัฐบาล

..... 13. หุ้นกู้

..... 14. ตั๋วแลกเงิน

กิจกรรมที่ 3.4 ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

ก) การทำประกันภัยเป็นการโอนความเสี่ยงในอนาคตไปให้ผู้รับประกันภัย

ข) การทำประกันภัยเป็นการออมเงินไว้ใช้ในอนาคต

ค) ถูกทุกข้อ

2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นการประกันวินาศภัย

ก) ประกันภัยรถยนต์ ข) ประกันชีวิตแบบตลอดชีพ ค) ประกันสุขภาพ

3. ลักษมีต้องการทำประกันภัยเพื่อที่ว่าหากรถยนต์เกิดอุบัติเหตุจะได้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมรถ หรือรถสูญหาย หรือไฟไหม้ตัวรถยนต์ และคุ้มครองชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของบุคคลภายนอกด้วย ลักษมีควรทำประกันภัยแบบใด

ก) ประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ

ข) ประกันชีวิต

ค) ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจประเภท 1

4. ประกันภัยประเภทใดที่เหมาะกับผู้มีรายได้น้อย

ก) ประกันภัย 200 สำหรับรายย่อย ข) ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

ค) ประกันชีวิตแบบบำนาญ

5. ข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะของประกันคุ้มครองสินเชื่อ

ก) หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตจะได้รับสินไหมทดแทนให้แก่ผู้รับประโยชน์

ข) ผู้รับประกันภัยจะชำระหนี้แก่เจ้าหนี้แทนผู้เอาประกันภัย หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต

ค) หากผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต ผู้รับประโยชน์จะนำสินทรัพย์ไปขายเพื่อชำระหนี้

6. พันธบัตรรัฐบาล คือ

ก) ธนบัตรที่รัฐบาลออกใช้โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ผลิตหมุนเวียนใช้ในประเทศ
ข) ตราสารหนี้ที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานภาครัฐออกจำหน่ายเพื่อระดมทุนจากประชาชนและสถาบันการเงินในประเทศ
ค) ตราสารหนี้ที่รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังหรือหน่วยงานภาครัฐออกจำหน่ายเพื่อระดมทุนจากประชาชนและสถาบันการเงินในประเทศและต่างประเทศ

7. ข้อใดต่อไปนี้ที่ผู้จะลงทุนในหุ้นควรใช้ในการศึกษาข้อมูล

ก) งบการเงินของบริษัทนั้น ๆ
ข) หนังสือชี้ชวนเสนอขายหุ้น
ค) ถูกทุกข้อ

8. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

ก) LTF หักภาษีได้ RMF หักภาษีไม่ได้
ข) LTF ต้องถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า 7 ปี
ค) RMF ต้องถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า 5 ปี

9. กฎหมายให้ลูกจ้างส่งเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพในอัตราใด

ก) อัตราใดก็ได้ แล้วแต่ความต้องการของลูกจ้างและนายจ้าง
ข) ไม่ต่ำกว่าเงินสะสมของนายจ้าง แต่ไม่เกิน 15% ของค่าจ้าง
ค) ไม่ต่ำกว่า 2% และไม่เกิน 15% ของค่าจ้าง

10. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

ก) การฝากเงินจะถอนเมื่อไหร่ก็ได้เช่นเดียวกับการประกันภัยจะยกเลิกเมื่อไหร่ก็ได้ โดยได้เงินต้นคืนเต็มจำนวน
ข) ผลตอบแทนของเงินลงทุนขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ณ ขณะนั้น ซึ่งอาจได้กำไร ขาดทุน หรือเท่าทุน
ค) ถูกทุกข้อ

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 4 การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

กิจกรรมที่ 4.1

1. ให้ทำเครื่องหมาย ✓หน้าข้อที่เป็นระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่เห็นว่าไม่ใช่ระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

.....	1. สมชายให้เงินสมหญิงเพื่อนำไปให้พ่อที่อยู่ต่างจังหวัด
.....	2. เสน่ห์จ่ายค่างวดรถมอเตอร์ไซค์ผ่าน internet banking
.....	3. ครูสมปองชำระค่าไฟผ่านเครื่องเอทีเอ็มของธนาคารมุ่งมั่น
.....	4. กรกนกจ่ายเงินสดซื้อของที่ร้านสะดวกซื้อ
.....	5. รัตนานำบัตรเครดิตไปซื้อสินค้าที่ห้างสรรพสินค้า
.....	6. พงศ์นำเงินไปชำระหนี้ญาติด้วยตนเอง
.....	7. เสาวนีย์ชำระค่าสินค้าให้แก่ร้านค้าออนไลน์ผ่านโทรศัพท์มือถือ
.....	8. อมรนำบัตรเดบิตไปซื้อสินค้าออนไลน์
.....	9. ทอมนำเงินสดมาจองซื้อบ้าน
.....	10. วารีใช้บัตรรถไฟฟ้าจ่ายค่าโดยสารแทนการจ่ายเงินสด

2. ให้ระบุประโยชน์ของการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อประชาชน

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 4.2 ให้นำตัวเลือกด้านล่างมาเติมในช่องประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีความสัมพันธ์กับลักษณะของระบบการชำระเงิน

ประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์/ช่องทางการชำระเงิน	ลักษณะของระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์
.....	1. ทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น ฝาก/ถอน/โอน/ชำระเงิน/สอบถามยอดเงินในบัญชีผ่านเครื่องเอทีเอ็ม
.....	2. ทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น ฝาก/ถอน/โอน/ชำระเงินที่เครื่องเอทีเอ็ม ใช้ซื้อสินค้าและบริการ ณ สถานที่ขายสินค้า/บริการ และซื้อออนไลน์โดยตัดเงินจากบัญชีเงินฝากทันที
.....	3. มีวงเงินในบัตร สามารถเบิกถอนเงินสดจากเครื่องเอทีเอ็ม ใช้ชำระค่าสินค้าและบริการแทนเงินสด และผู้ออกบัตรจะเรียกเก็บเงินจากเจ้าของบัตรตามระยะเวลาที่กำหนด
.....	4. โอนเงิน/ชำระเงินในการซื้อสินค้าและบริการ ตรวจสอบยอดเงินในบัญชี ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของธนาคารที่เปิดบัญชีไว้
.....	5. ชำระค่าสินค้าและบริการผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต โดยผู้ใช้มีบัญชีเงินฝากอยู่กับธนาคาร

บัตรเครดิต	internet payment	**บัตรเดบิต**	mobile payment	**บัตรเอทีเอ็ม**

กิจกรรมที่ 4.3 ให้นำประเภทสถาบันการเงินด้านล่างมาใส่ในตารางด้านบนให้สัมพันธ์กัน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริการ e-Payment	**ประเภทสถาบันการเงินที่ถูกควบคุมดูแล**
พระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.) ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2559	....
พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551	....
พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551	....
ประกาศกระทรวงการคลังซึ่งออกตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (บัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์)	....

ประเภทสถาบันที่ถูกควบคุมดูแล

ธนาคารพาณิชย์	สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	บริษัทเงินทุน/บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มิใช่สถาบันการเงิน (non-bank)	ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่มิใช่สถาบันการเงิน (non-bank)	

กิจกรรมที่ 5 ผู้ให้บริการทางการเงินในประเทศไทย

กิจกรรมที่ 5.1 ให้เขียนชื่อหน่วยงานที่กำกับดูแลในช่องขวามือ โดยให้มีความสัมพันธ์กัน

ผู้ให้บริการทางการเงิน	หน่วยงานที่กำกับ/ดูแล
1. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน	
2. ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต	
3. สถานธนานุเคราะห์	
4. ธนาคารพาณิชย์	
5. สหกรณ์	
6. บริษัทประกันชีวิต	
7. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	
8. ผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์	
9. บริษัทหลักทรัพย์	
10. บริษัทประกันวินาศภัย	

กิจกรรมที่ 5.2 ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดคือบทบาทหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์

   ก) ให้กู้ยืม ข) รับฝากเงิน ค) ถูกทุกข้อ

2. ข้อใดต่อไปนี้คือหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย

   ก) ให้กู้ยืมแก่ประชาชน ข) กำกับดูแลสถาบันการเงิน ค) ถูกทุกข้อ

3. ธปท. ไม่ได้กำกับดูแลผู้ให้บริการใดต่อไปนี้

   ก) ธนาคารออมสิน ข) ผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนเงิน ค) บริษัทประกันชีวิต

4. คปภ. คือหน่วยงานใด

   ก) หน่วยงานที่กำกับดูแลบริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย

   ข) หน่วยงานที่คุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชนด้านการประกันภัย

   ค) ถูกทุกข้อ

5. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับหน้าที่ของสหกรณ์

   ก) ให้บริการกู้ยืมแก่สมาชิกเมื่อเกิดความจำเป็น

   ข) สหกรณ์ออมทรัพย์จะมีบริการรับฝากเงินและจ่ายดอกเบี้ยแก่ประชาชนทั่วไป

   ค) ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดต่อไปนี้คือสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

   ก) ธนาคารออมสิน

   ข) ธนาคารพาณิชย์

   ค) ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

7. ข้อใดต่อไปนี้เป็นหน้าที่ของ ก.ล.ต.

ก) กำกับดูแลให้บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์เปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วน ถูกต้อง

ข) อนุญาตให้ผู้ออกหลักทรัพย์เสนอขายหลักทรัพย์แก่ประชาชน

ค) ถูกทุกข้อ

8. หากบริษัทว่องไว ดำเนินธุรกิจให้กู้ยืมโดยไม่มีหลักประกัน ซึ่งได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังแล้ว บริษัทว่องไวจัดเป็นผู้ให้บริการทางการเงินประเภทใด

ก) ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต

ข) ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

ค) ถูกทุกข้อ

9. บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทำธุรกิจประเภทใด

ก) ขายประกันชีวิต

ข) รับฝากเงินและให้กู้ยืมแก่ประชาชน

ค) บริหารเงินให้แก่ลูกค้าในการจัดการกองทุนรวม

10. บริษัทประกันวินาศภัยดำเนินกิจการประเภทใดต่อไปนี้

ก) ประกันชีวิต

ข) ประกันสุขภาพ

ค) ประกันรถยนต์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การวางแผนการเงิน

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 การวางแผนการเงิน

กิจกรรมที่ 1 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. บุคคลในวัยไหนที่ต้องวางแผนการเงิน และต้องวางแผนอย่างไร

2. ศึกษากรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม

นางมาลีต้องการซื้อโทรศัพท์มือถือเครื่องใหม่ แต่มีเงินไม่พอ จึงไปปรึกษานางมาลาว่าควรทำอย่างไร นางมาลาเขียนขั้นตอนการวางแผนการเงินเพื่อซื้อมือถือให้แก่นางมาลีทั้งหมด 5 ขั้นตอนในเศษกระดาษจำนวน 5 แผ่น

แต่ระหว่างทางกลับบ้าน นางมาลีทำเศษกระดาษหล่นทำให้ขั้นตอนวางแผนการเงินเพื่อซื้อมือถือสลับข้อกัน โดยเศษกระดาษทั้งหมดมีข้อความ ดังนี้

จ. ดูเงินเก็บและหนี้ที่มีตอนนี้ เพื่อประเมินฐานะการเงิน

ค. ตั้งเป้าหมายว่าจะซื้อมือถือราคากี่บาทและจะซื้อเมื่อไหร่

ข. วางแผนการเงินว่าจะออมเงินวันละหรือเดือนละเท่าไร เพื่อให้ได้เงินตามจำนวนที่ตั้งเป้าหมายไว้

ก. ปฏิบัติตามแผนการออมอย่างเคร่งครัด ไม่เผลอนำเงินไปซื้ออย่างอื่น

ง. หากทำตามแผนไม่ได้ ก็ให้ปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์

จากกรณีศึกษา ให้เรียงลำดับขั้นตอนวางแผนการเงินเพื่อซื้อมือถือของนางมาลีลงในช่องว่าง

ขั้นตอนที่ 1: _____

ขั้นตอนที่ 2: _____

ขั้นตอนที่ 3: _____

ขั้นตอนที่ 4: _____

ขั้นตอนที่ 5: _____

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 การประเมินฐานะการเงินของตนเอง

กิจกรรมที่ 2.1 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. เราสามารถประเมินฐานะการเงินของตนเองในด้านใดได้บ้าง ให้อธิบาย

กิจกรรมที่ 2.2 ให้คำนวณความมั่งคั่งสุทธิของตนเองโดยใช้ตารางต่อไปนี้

1. คำนวณมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดของตนเอง โดยแยกประเภทของสินทรัพย์ตามตาราง

สินทรัพย์	
1. สินทรัพย์สภาพคล่อง	
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
รวม	.....
2. สินทรัพย์เพื่อการลงทุน	
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
รวม	.....
3. สินทรัพย์ส่วนตัว	
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
รวม	.....
รวมมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด	.....

2. คำนวณมูลค่าหนี้สินทั้งหมดของตนเอง โดยแยกประเภทของหนี้ตามตาราง

หนี้	
1. หนี้ระยะสั้น	
.....	.....
.....	.....
.....	.....
รวม	.....
2. หนี้ระยะยาว	
.....	.....
.....	.....
.....	.....
รวม	.....
รวมมูลค่าหนี้ทั้งหมด	.....

3. คำนวณความมั่งคั่งสุทธิของตนเอง

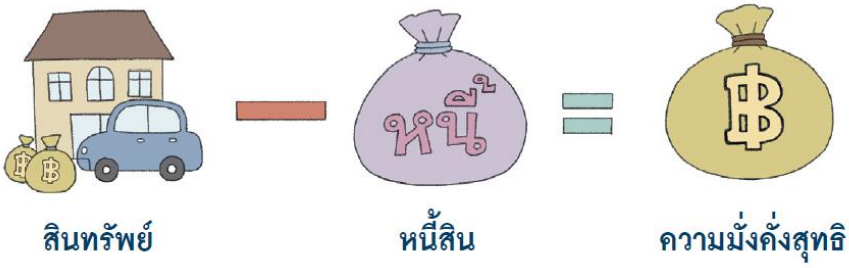

..... - ..... = ...

.....

.....

กิจกรรมที่ 2.3 ให้ประเมินฐานะการเงินของตนเองในแต่ละด้านดังนี้

1. ประเมินด้านหนี้ พร้อมอธิบายความหมายอัตราส่วนภาระหนี้ต่อรายได้ของตนเอง

..... = ... ÷ .....

ความหมาย

.....

.....

.....

.....

2. ประเมินด้านการออม พร้อมอธิบายความหมายอัตราส่วนเงินออมต่อรายได้ของตนเอง

..... = ... ÷ .....

ความหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2.4 ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. **ลักษณะของการมีสุขภาพการเงินที่ดีมีอะไรบ้าง**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. **ให้ประเมินสุขภาพการเงินของตนเอง โดยเปรียบเทียบตัวเลขการประเมินฐานะการเงินของตนเองกับลักษณะของการมีสุขภาพการเงินที่ดี แล้วให้เขียนคำอธิบายและคำแนะนำ โดยใช้ตารางต่อไปนี้**

ลักษณะของการมีสุขภาพการเงินที่ดี	ตัวเลขการประเมินฐานะการเงินที่ดีของตนเอง	คำอธิบายและคำแนะนำ
1.	....	....
2.	....	....
3.	....	....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 การบันทึกรายรับ-รายจ่าย

กิจกรรมที่ 3.1 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าความหมายของรายจ่ายที่เป็น "รายจ่ายจำเป็น" และให้ทำเครื่องหมาย ✗ หน้าความหมายของรายจ่ายที่เป็น "รายจ่ายไม่จำเป็น"

1) _____ รายจ่ายที่จะต้องจ่าย ไม่สามารถตัดออกได้

2) _____ รายจ่ายที่จะจ่ายหรือไม่จ่ายก็ยังสามารถมีชีวิตอยู่ได้

3) _____ ค่ารักษาพยาบาล

4) _____ ค่าเหล้า

5) _____ รายจ่ายที่สำคัญสำหรับชีวิต เช่น อาหาร ค่าที่อยู่อาศัย

6) _____ รายจ่ายที่ไม่มีบทบาทสำคัญต่อชีวิต

7) _____ ค่าหวย

2. ให้ศึกษากรณีศึกษาต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม

นางเย็นเป็นคนหนึ่งที่เงินไม่ค่อยพอใช้ไปจนถึงสิ้นเดือน เธอได้ยินมาว่า การจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายจะทำให้เธอรู้ว่า เงินของเธอหายไปไหนจึงใช้ได้ไม่ถึงสิ้นเดือน เธอจึงไปปรึกษานางสาลี่ที่จดบันทึกรายจ่ายเป็นประจำอยู่แล้ว

แต่นางสาลี่พูดวนไปวนมาจนทำให้นางเย็นจับต้นชนปลายไม่ถูก ไม่รู้ว่าควรเริ่มทำสิ่งไหนก่อนหลัง เธอจึงจดข้อมูลที่ได้มาลงในกระดาษดังนี้

ก. หากระดาษหรือสมุดที่พกง่าย ๆ มาเป็นบันทึกรายรับ-รายจ่าย

ข. สรุปการใช้จ่ายเมื่อถึงสิ้นเดือน

ค. ให้กำหนดระยะเวลาที่จดรายรับ-รายจ่ายว่า จะจดกี่วัน

ง. จดทุกครั้งที่ใช้เงิน ไม่ว่าจะรับหรือจ่าย

จากกรณีศึกษา ให้เรียงลำดับขั้นตอนการบันทึกรายรับ-รายจ่ายให้แก่นางเย็น

ขั้นตอนที่ 1: _____

ขั้นตอนที่ 2: _____

ขั้นตอนที่ 3: _____

ขั้นตอนที่ 4: _____

3. ส่วนประกอบที่สำคัญของบันทึกรายรับ-รายจ่ายมีอะไรบ้าง ให้อธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายมีประโยชน์อย่างไร ให้อธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ให้ศึกษากรณีตัวอย่าง แล้วตอบคำถาม

นายประชากำลังกังวลอย่างหนักกับค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายในช่วงนี้ แต่เงินที่มีจำกัดทำให้เขาไม่สามารถจ่ายทุกอย่างที่เขาต้องการในช่วงนี้ได้

เขามีค่ารักษาพยาบาลของพ่อที่ต้องจ่าย ซึ่งเขามีเงินออมเพียงพอที่จะจ่ายค่าใช้จ่ายส่วนนี้แต่เขายังต้องเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเตรียมสมัครงานใหม่ในปีหน้า และยังมีค่าแต่งรถที่เขาตั้งใจจะแต่งไว้นานแล้ว นายประชาจึงไม่รู้จะจ่ายค่าใช้จ่ายไหนก่อนหลัง

จากกรณีศึกษาและตามหลักการจัดลำดับความสำคัญของรายจ่าย นายประชาควรทำอย่างไรกับค่าใช้จ่ายของเขาต่อไปนี้

1) ค่ารักษาพยาบาลของพ่อ _____

2) ค่าเรียนภาษาอังกฤษ _____

3) ค่าแต่งรถ _____

กิจกรรมที่ 3.2 ให้จัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่ายตามขั้นตอนการจัดทำบันทึกรายรับ-จ่าย เป็นระยะเวลา 1 เดือน แล้ววิเคราะห์ดังนี้

1. สรุปรายรับ-รายจ่าย

สรุปรายรับ-รายจ่ายเดือน.....

ยอดรวมรายรับ		บาท
<u>หัก</u> ยอดรวมเงินออม		บาท
<u>หัก</u> ยอดรวมรายจ่ายจำเป็น		บาท
<u>หัก</u> ยอดรวมรายจ่ายไม่จำเป็น		บาท
❑ คงเหลือ ❑ ใช้เกิน		บาท

❑ คงเหลือ.....บาท	❑ ใช้เกินจำนวน.....บาท
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

2. วิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย

วิเคราะห์รายรับ-รายจ่าย

รายรับและเงินออม	
รายรับ	เงินออม
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
รวมรายจ่าย	
รายจ่ายไม่จำเป็น (.....บาท)	รายจ่ายจำเป็น (.....บาท)
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 4 การตั้งเป้าหมายและจัดทำแผนการเงิน

กิจกรรมที่ 4.1 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประโยชน์ของการมีเป้าหมายการเงินมีอะไรบ้าง ให้อธิบาย

2. ให้ยกตัวอย่างเป้าหมายการเงินที่ควรมีในชีวิตอย่างน้อย 2 เป้าหมายในแต่ละด้านต่อไปนี้

ด้านรายรับ

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการออม

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านรายจ่าย

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านหนี้

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้ตั้งเป้าหมายการเงินของตนเองทั้ง 3 ประเภทลงในตารางด้านล่าง

เป้าหมายระยะสั้น	....
เป้าหมายระยะกลาง	....
เป้าหมายระยะยาว	....

กิจกรรมที่ 4.2 ให้วางแผนการเงินของตนเองลงในช่องว่าง (สามารถใช้เป้าหมายการเงินที่ตั้งไว้ในข้อที่ 3 ได้)

แผนการเงินของ.....

จัดทำ ณ วันที่.....

เป้าหมายการเงิน:		
จำนวนเงินที่ต้องการ:		**บาท**
ระยะเวลา:		**เดือนข้างหน้า**

คำนวณจำนวนเงินที่ต้องออมต่อเดือน:

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการออม:

ได้เงินออมรวมต่อเดือนเท่ากับ	**บาท**

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 5 การออม

กิจกรรมที่ 5.1 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ให้บอกความหมายของการออม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ประโยชน์ของการออมมีอะไรบ้าง ให้อธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ให้ตั้งเป้าหมายการออมที่ดีของตนเองลงในตาราง

เป้าหมายการเงิน:		
จำนวนเงินที่ต้องการ:		บาท
ระยะเวลา:		เดือนข้างหน้า

4. หลักการออมให้สำเร็จมีอะไรบ้าง ให้อธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) คืออะไร และมีหลักการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพคืออะไร และมีหลักการอย่างไร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

สินเชื่อ

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 ลักษณะของสินเชื่อรายย่อยและการคำนวณดอกเบี้ย

กิจกรรมที่ 2.1 ให้นำหมายเลขข้อด้านล่างมาใส่ในช่อง "ลักษณะ" โดยให้มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์ทางด้านซ้ายมือ

ผลิตภัณฑ์	ลักษณะ
สินเชื่อที่อยู่อาศัย	
เช่าซื้อรถ	
สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ	
บัตรเครดิต	

1. ผ่อนชำระได้นานถึง 25 - 30 ปี
2. ควรมีเงินดาวน์อย่างน้อย 20%
3. คิดดอกเบี้ยแบบเงินต้นคงที่ (flat rate)
4. คิดอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียม รวมกันไม่เกิน 28% ต่อปี
5. ผู้ใช้บริการต้องมีเงินเดือนขั้นต่ำ 15,000 บาท
6. ได้รับระยะเวลาปลอดดอกเบี้ย 45 - 55 วัน
7. คิดอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียม รวมกันไม่เกิน 20% ต่อปี
8. ให้วงเงินไม่เกิน 5 เท่าของรายได้ต่อเดือน
9. ใช้บัตรซื้อสินค้าและบริการแทนการใช้เงินสด และไม่เสียดอกเบี้ยถ้าจ่ายตรงเวลาและเต็มจำนวน
10. กรรมสิทธิ์จะตกเป็นของผู้เช่าซื้อเมื่อชำระเงินครบตามจำนวน
11. มักใช้อัตราดอกเบี้ยลอยตัว (float rate)
12. ขอกู้เพื่อนำเงินสดไปใช้ โดยทยอยผ่อนชำระคืนเป็นรายเดือน

กิจกรรมที่ 2.2 พิจารณาข้อมูลที่กำหนดให้ และนำไปตอบคำถามให้ถูกต้อง

ร้านขายรถจักรยานยนต์ 2 แห่งติดป้ายขายรถยี่ห้อเดียวกันในราคาเท่ากัน คือ 50,000 บาท แต่ระยะการผ่อนชำระต่างกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ร้าน ก		
รถจักรยานยนต์ราคา	50,000	บาท
ดาวน์	10,000	บาท
ยอดเงินกู้	40,000	บาท
อัตราดอกเบี้ย (flat rate)	4%	ต่อปี
ระยะเวลาผ่อนชำระ	60	เดือน
		(5 ปี)

ร้าน ข		
รถจักรยานยนต์ราคา	50,000	บาท
ดาวน์	10,000	บาท
ยอดเงินกู้	40,000	บาท
อัตราดอกเบี้ย (flat rate)	4%	ต่อปี
ระยะเวลาผ่อนชำระ	48	เดือน
		(4 ปี)

1. ให้คำนวณหาดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด และจำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือนของทั้ง 2 ร้าน พร้อมแสดงวิธีการคำนวณ

ร้าน ก	**ร้าน ข**
(1) คำนวณดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด	(1) คำนวณดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด
.....	.....
.....	.....
.....	.....
(2) คำนวณจำนวนเงินที่ผ่อนชำระต่อเดือน	(2) คำนวณจำนวนเงินที่ผ่อนชำระต่อเดือน
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

2. จากการคำนวณข้างต้น คิดว่าจะเลือกเช่าซื้อรถจักรยานยนต์จากร้านใด เพราะเหตุใด

เลือกซื้อจักรยานยนต์จากร้าน..... เพราะ.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2.3 พิจารณาข้อมูลที่กำหนดให้ และนำไปตอบคำถามให้ถูกต้อง

รถกระบะยี่ห้อ A	850,000	บาท
ดาวน์	170,000	บาท
ยอดเงินกู้	680,000	บาท
อัตราดอกเบี้ย (flat rate)	4%	ต่อปี
ระยะเวลาผ่อนชำระ	60	เดือน
		(5 ปี)

รถกระบะยี่ห้อ B	700,000	บาท
ดาวน์	140,000	บาท
ยอดเงินกู้	560,000	บาท
อัตราดอกเบี้ย (flat rate)	4%	ต่อปี
ระยะเวลาผ่อนชำระ	60	เดือน
		(5 ปี)

1. ให้คำนวณดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด และจำนวนเงินผ่อนชำระต่อเดือนของรถกระบะทั้ง 2 ยี่ห้อ

<u>รถกระบะยี่ห้อ A</u>	**<u>รถกระบะยี่ห้อ B</u>**
(1) คำนวณดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด	(1) คำนวณดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด
.....	.....
.....	.....
.....	.....
(2) คำนวณจำนวนเงินที่ผ่อนชำระต่อเดือน	(2) คำนวณจำนวนเงินที่ผ่อนชำระต่อเดือน
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

2. หากผู้เรียนมีรายได้ 40,000 บาทต่อเดือน และมีภาระผ่อนชำระหนี้อื่นอยู่แล้วอีกเดือนละ 1,500 บาท ผู้เรียนควรเลือกเช่าซื้อรถยนต์ยี่ห้อใดจึงจะไม่เดือดร้อน พร้อมให้เหตุผล (ภาระผ่อนหนี้ไม่ควรเกิน 1 ใน 3 (33%) ของรายได้ต่อเดือน)

เลือกซื้อรถยนต์ยี่ห้อ..... เพราะ.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 เครดิตบูโร

ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อ หากเห็นว่าถูกต้อง และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อ หากเห็นว่าไม่ถูกต้อง

..... 1. เครดิตบูโรทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลการชำระหนี้ของลูกหนี้ทุกราย

..... 2. เราไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลเครดิตของตนเองได้

..... 3. ประวัติเครดิตจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ขอสินเชื่อ รายละเอียดของบัญชีสินเชื่อที่ใช้บริการ

..... 4. หากค้างชำระหนี้ ประวัติการค้างชำระหนี้จะถูกบันทึกอยู่ในประวัติเครดิต

..... 5. สถาบันการเงินและบริษัทที่เป็นสมาชิกสามารถเรียกดูประวัติเครดิตของผู้ขอสินเชื่อได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ขอสินเชื่อก่อน

..... 6. ถ้าสถาบันการเงินปฏิเสธสินเชื่อเนื่องจากผลจากการตรวจสอบข้อมูลเครดิต ผู้ถูกปฏิเสธสินเชื่อสามารถขอตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวได้โดยไม่เสียค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบ หากยื่นคำขอภายใน 30 วันนับจากวันที่ในหนังสือแจ้งปฏิเสธดังกล่าว

..... 7. เครดิตบูโรจะจัดเก็บข้อมูลเครดิตไว้ไม่เกิน 3 ปี นับแต่วันที่เครดิตบูโรได้รับข้อมูลจากสมาชิก

..... 8. หากต้องการตรวจสอบข้อมูลเครดิตของตนเอง สามารถติดต่อได้ที่ศูนย์ตรวจเครดิตบูโร

..... 9. หากมีประวัติค้างชำระหนี้ เครดิตบูโรจะขึ้นบัญชีดำไว้ ทำให้หมดสิทธิได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

..... 10. หากชำระหนี้ที่ค้างหมดแล้ว ประวัติเครดิตก็จะรายงานว่า “ไม่ค้างชำระหรือค้างชำระไม่เกิน 30 วัน” แต่รายการที่เคยค้างชำระก่อนหน้านี้จะไม่ถูกลบออกไปจนกว่าจะครบ 3 ปี

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 4 วิธีการป้องกันปัญหาหนี้

อ่านพฤติกรรมตามโจทย์ที่ให้ต่อไปนี้ และวิเคราะห์ว่าเป็นพฤติกรรมที่ดีหรือควรปรับปรุง พร้อมทั้งระบุเหตุผล

พฤติกรรม	ดี	ควรปรับปรุง	เหตุผล
1. สมหญิงมีรายได้ 18,000 บาท ปัจจุบันผ่อนหนี้เดือนละ 8,000 บาท			
2. สมยศชำระหนี้ปิดบัญชีค่าเช่าซื้อรถก่อนครบกำหนด			
3. สมหวังขอกู้เงินเพื่อเปิดร้านขายอาหาร แต่พอได้เงินมา ก็เอาเงินไปซื้อรถยนต์มาไว้ขับ			
4. นารีรีบติดต่อบริษัทบัตรเครดิตเมื่อพบว่ามีรายการที่ตนเองไม่ได้ใช้			
5. คมกฤชได้รับโบนัสและนำเงินไปชำระหนี้ทั้งหมดทันที			
6. สุพัฒน์ไปหาแหล่งเงินกู้นอกระบบเพื่อนำเงินไปชำระหนี้ในระบบ			
7. ดนัยผ่อนรถจักยานยนต์ บางครั้งก็จ่ายตรงเวลา บางครั้ง ก็ชำระล่าช้าบ้าง แต่ก็จ่ายทุกงวด			
8. สมใจลืมบอกเจ้าหนี้ว่าตนเองย้ายบ้าน			

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 5 วิธีการแก้ไขปัญหาหนี้

ให้ศึกษาปัญหาหนี้ของนายณรงค์ แล้วตอบคำถามให้ถูกต้อง

ณรงค์เป็นเกษตรกรปลูกลำไย มีรายได้จากการขายลำไยเฉลี่ยปีละ 600,000 บาท ต่อมาณรงค์อยากจะปลูกบ้านใหม่บนที่ดินของตนเอง จึงกู้ยืมเงินจากธนาคาร A เพื่อสร้างบ้านจำนวน 1,500,000 บาท โดยใช้ที่ดินและบ้านเป็นหลักประกัน โดยณรงค์จะต้องผ่อนชำระเดือนละ 20,000 บาท ระยะเวลา 20 ปี ซึ่งณรงค์คิดว่าตนเองมีรายได้เฉลี่ยก็ประมาณ 50,000 บาทต่อเดือน การผ่อนเพียงเดือนละ 20,000 บาท ไม่น่ามีปัญหา

แต่เมื่อผ่อนไปได้ 3 ปี ณรงค์เริ่มประสบปัญหาการเงิน เนื่องจากราคาขายลำไยตกต่ำ จึงกระทบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว เพราะนายณรงค์มีภาระที่ต้องเลี้ยงดูภรรยาและมีบุตรอีก 2 คนที่กำลังเรียนหนังสือ และยังมีค่าใช้จ่ายในการดูแลสวนลำไยที่ต้องจ่ายทุกเดือน นอกจากนี้ ไม่เพียงแต่จะมีภาระผ่อนหนี้บ้าน ยังต้องผ่อนค่างวดรถกระบะที่ตนเพิ่งซื้อมาได้ไม่ถึงปีด้วยอีกเดือนละ 14,000 บาท

เมื่อเงินเริ่มไม่พอใช้ ณรงค์จึงไปกู้เงินจากธนาคาร B เพื่อนำมาใช้จ่ายอีก ซึ่งต้องผ่อนเดือนละ 6,000 บาท ทำให้ภาระผ่อนหนี้เพิ่มขึ้นเป็นเดือนละ 40,000 บาท เมื่อรายได้ไม่เพิ่ม ทำให้ณรงค์ไม่สามารถชำระหนี้ได้ จึงเริ่มขาดการชำระหนี้ ในที่สุดเจ้าหนี้จึงมีจดหมายแจ้งให้ชำระหนี้ค่าเช่าซื้อรถยนต์ที่ค้างชำระภายใน 30 วัน หากไม่ชำระจะบอกเลิกสัญญาและจะยึดรถคืน ส่วนธนาคาร A ก็ติดตามทวงถามหนี้เป็นระยะ แต่ณรงค์ไม่รับโทรศัพท์ และไม่ติดต่อกลับใด ๆ จนธนาคาร A มีหนังสือให้ณรงค์รีบติดต่อธนาคารเพื่อชำระหนี้ที่ค้างอยู่ทั้งหมดโดยเร็ว มิฉะนั้นจะดำเนินการฟ้องร้องตามกฎหมาย และจะยึดทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันนำมาใช้หนี้ต่อไป

ในสถานการณ์นี้ ณรงค์ควรแก้ไขปัญหาหนี้ด้วยวิธีการใดจึงเหมาะสมที่สุด พร้อมอธิบายเหตุผล

❒ แก้ไขปัญหาหนี้ด้วยตนเอง ❒ เจรจากับเจ้าหนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 6 หน่วยงานที่ให้คำปรึกษาวิธีการแก้ไขปัญหาหนี้

อ่านสถานการณ์ในแต่ละข้อต่อไปนี้ และตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. สมหวังไปกู้ยืมเงินจากธนาคาร A ต่อมาสมหวังมีปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ แต่สมหวังไม่รู้จะแก้ไขปัญหาหนี้ของตนเองอย่างไร

   กรณีดังกล่าวนี้ ท่านคิดว่าสมหวังควรขอคำปรึกษาหน่วยงานใด

ตอบ.....

.....

.....

2. สายใจหลวมตัวไปกู้ยืมเงินจากนายบีซึ่งเป็นเจ้าหนี้นอกระบบ คิดดอกเบี้ยสูงถึง 365% ต่อปี ทำให้เงินที่จ่ายไปหมดไปกับการจ่ายดอกเบี้ย

   ท่านคิดว่าสายใจควรขอคำปรึกษาหรือร้องเรียนหน่วยงานใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 หน่วยงาน)

ตอบ.....

.....

.....

3. วัลลภเช่าซื้อรถยนต์จากบริษัทมั่งมี ต่อมามีปัญหาค้างชำระ 3 งวดติดต่อกัน บริษัทมั่งมีจึงได้มีหนังสือติดต่อให้ไปชำระหนี้ภายใน 30 วัน มิฉะนั้นจะยกเลิกสัญญา วัลลภก็ยังไม่ยอมจ่ายอยู่ดี ในที่สุด บริษัทได้ส่งเจ้าหน้าที่มายึดรถ โดยเข้ามากระชากกุญแจรถและทำร้ายร่างกายวัลลภ **จากสถานการณ์นี้วัลลภควรร้องเรียนหน่วยงานใด (สามารถตอบได้มากกว่า 1 หน่วยงาน)**

ตอบ.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

สิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงิน

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 สิทธิของผู้ใช้บริการทางการเงิน

กิจกรรมที่ 1.1 ตอบคำถามต่อไปนี้

สิทธิของผู้ใช้บริการทางการเงินมีอะไรบ้าง ให้อธิบาย

กิจกรรมที่ 1.2 ให้ศึกษากรณีตัวอย่างที่กำหนด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

กรณีที่ 1 บัตรเดบิตพ่วงประกัน

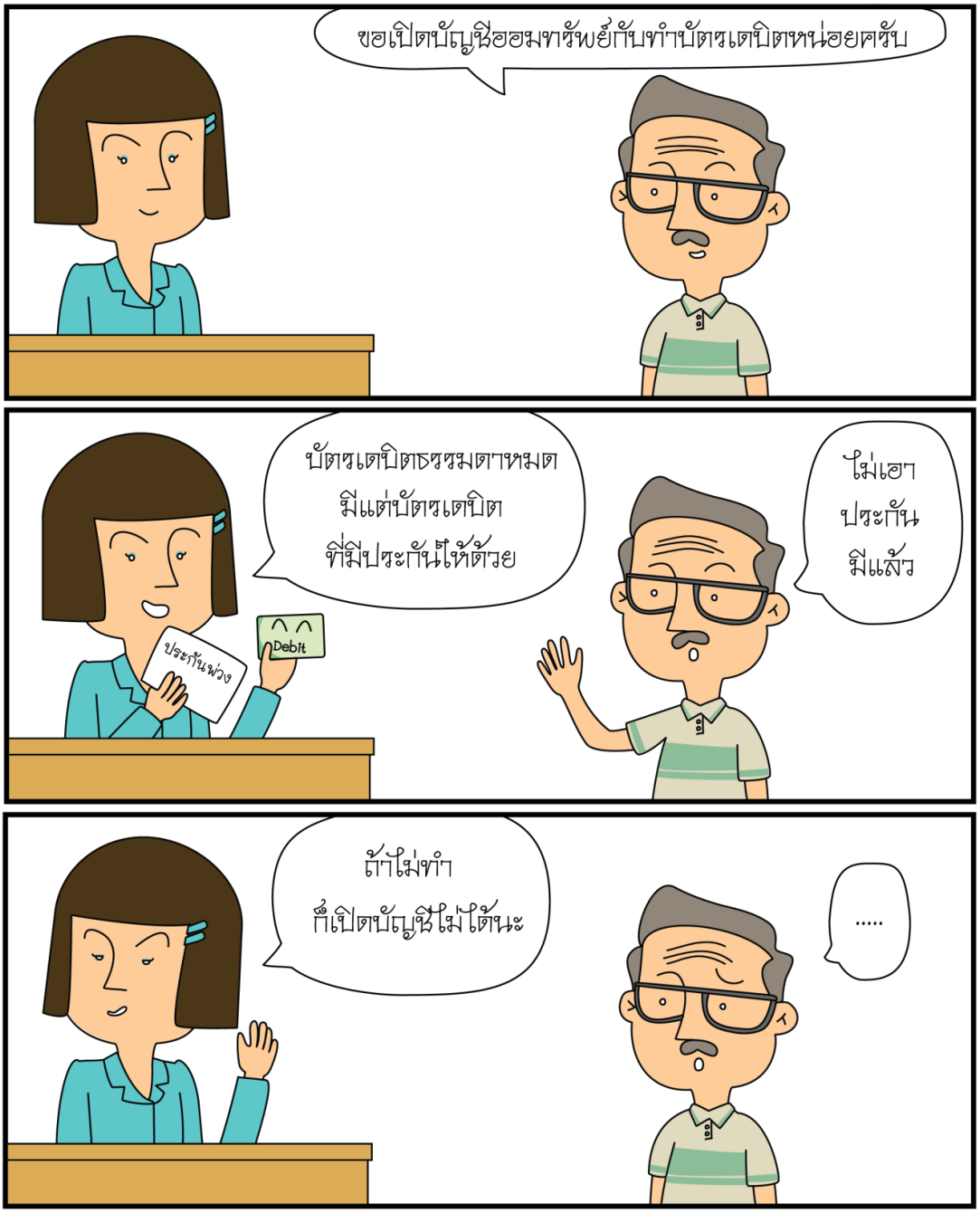

จากกรณีตัวอย่าง การกระทำดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสิทธิในข้อใด

.....

.....

.....

.....

กรณีที่ 2 กดเงินแต่ได้เงินไม่ครบ

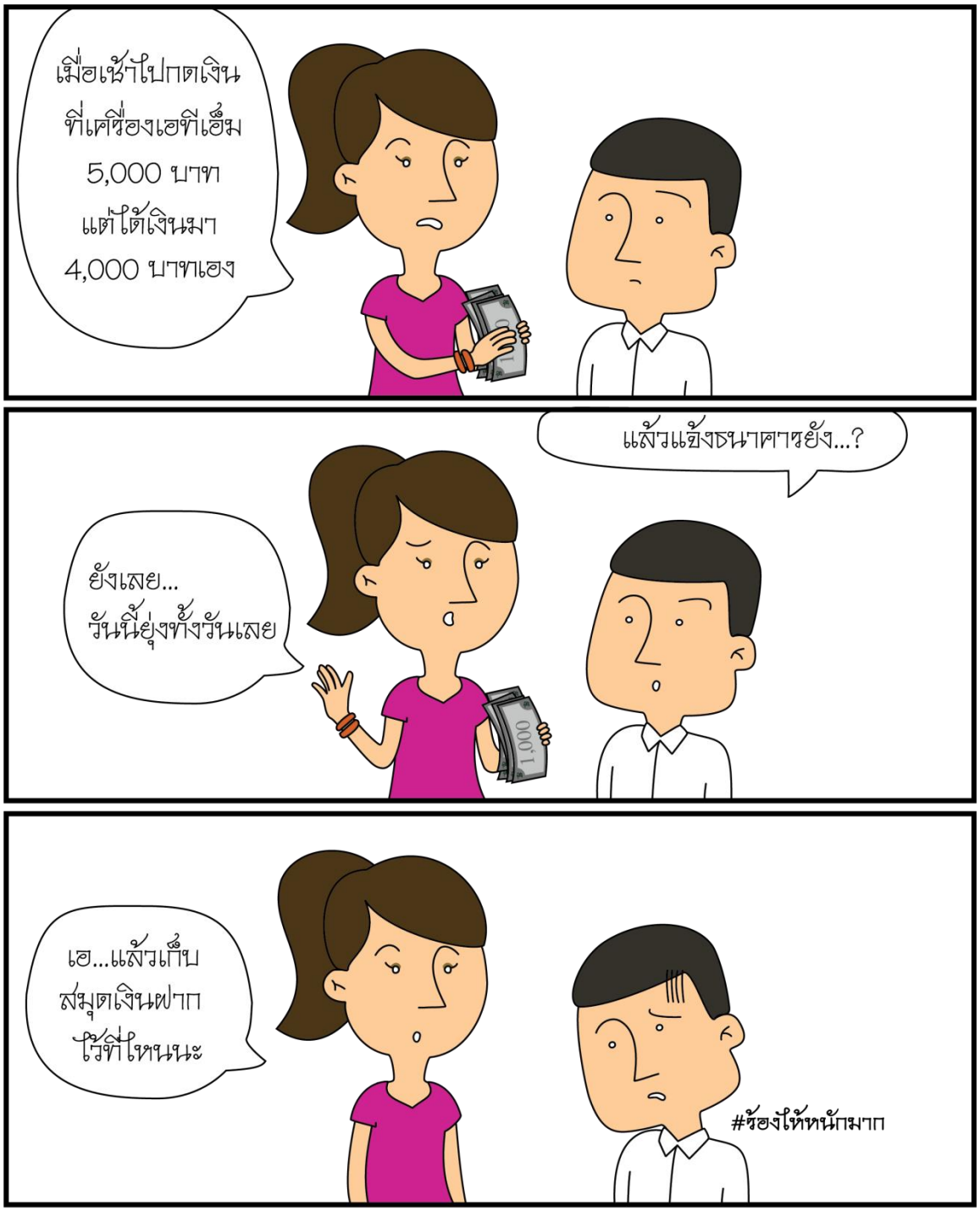

จากกรณีตัวอย่าง การกระทำดังกล่าวเกี่ยวข้องกับสิทธิในข้อใด

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 หน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงิน
กิจกรรมที่ 2.1 เติมข้อความในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ผู้ใช้บริการทางการเงินมีหน้าที่อะไรบ้าง ให้อธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงอธิบายเกี่ยวกับเอกสารสรุปข้อมูลสำคัญประกอบการเสนอขายผลิตภัณฑ์ หรือ fact sheet ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ความหมาย .....

.....

.....

- องค์ประกอบ .....

.....

.....

- ความสำคัญ .....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2.2 ให้ศึกษากรณีตัวอย่างที่กำหนด แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

กรณีที่ 1 ทีวีหรือค่าเทอม

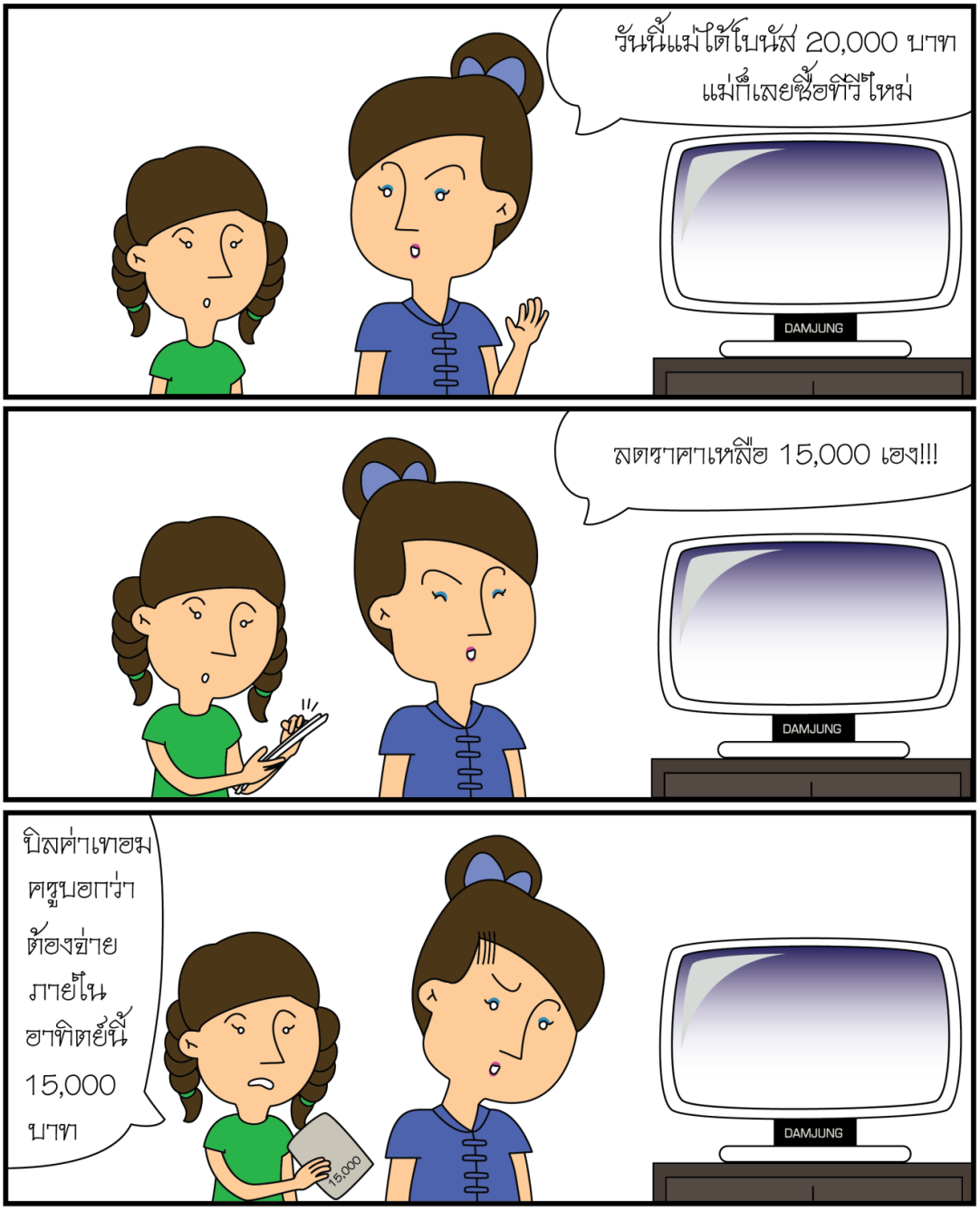

จากกรณีตัวอย่าง ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร และสามารถป้องกันปัญหาได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

กรณีที่ 2 สองล้านเหลือสองแสน

จากกรณีตัวอย่าง ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร และสามารถป้องกันปัญหาได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

กรณีที่ 3 เพราะรถคันเดียว

จากกรณีตัวอย่าง ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากอะไร และสามารถป้องกันปัญหาได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 บทบาทศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) และหน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียนอื่น ๆ

กิจกรรมที่ 3 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) มีหน้าที่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. หากต้องการขอคำปรึกษา/ร้องเรียนเรื่องต่อไปนี้ ควรติดต่อหน่วยงานใด

เรื่องที่ขอคำปรึกษา/ร้องเรียน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1. บริษัทที่เสนอขายหลักทรัพย์ให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง	1. .....
2. ต้องการทราบขั้นตอนการขอยกเลิกกรมธรรม์ประกันชีวิต	2. .....
3. สงสัยว่าธุรกิจที่เพื่อนมาชวนร่วมลงทุนจะเป็นแชร์ลูกโซ่	3. .....
4. ตรวจสอบข้อมูลประวัติเครดิตแล้วพบว่ามีบัตรกดเงินสด 3 ใบ แต่จริง ๆ แล้วมีเพียงใบเดียว	4. .....
5. จ่ายค่าเช่าซื้อรถครบตามสัญญาตั้งแต่ 2 เดือนก่อน แต่บริษัทลีสซิ่งยังไม่ยอมโอนรถให้	5. .....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 4 ขั้นตอนการร้องเรียนและหลักการเขียนหนังสือร้องเรียน

กิจกรรมที่ 4 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. การร้องเรียนเกี่ยวกับบริการทางการเงินมีขั้นตอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การเขียนหนังสือร้องเรียนมีหลักการเขียนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ภัยทางการเงิน

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 1 หนี้นอกระบบ

กิจกรรมที่ 1.1 หาภาพข่าวจากหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับกลโกงของหนี้นอกระบบมา พร้อมทั้งอธิบายลักษณะกลโกงดังกล่าว

ติดภาพข่าว

กิจกรรมที่ 1.2 ศึกษากรณีตัวอย่างที่กำหนดให้และตอบคำถามต่อไปนี้

กรณีตัวอย่าง เจ๊เคียวเงินด่วน

* คิดเป็นดอกเบี้ย 140% ต่อปี (ในระยะเวลา 90 วัน หรือ 3 เดือน ต้องจ่ายดอกเบี้ย 3,500 บาท จากเงินต้น 10,000 บาท คิดเป็น 35% แต่ถ้าในระยะเวลา 1 ปี หรือ 12 เดือน จะคิดเป็นดอกเบี้ย = [(35/3) x 12] = 140%)

1. เราจะป้องกันตนเองจากภัยเงินกู้นอกระบบได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จากกรณีตามภาพข้างต้น ชายในภาพควรแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 2 แชร์ลูกโซ่

กิจกรรมที่ 2.1 ตอบคำถามต่อไปนี้

1. อธิบายลักษณะกลโกงแชร์ลูกโซ่ในคราบธุรกิจขายตรง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. อธิบายลักษณะกลโกงแชร์ลูกโซ่หลอกลงทุน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. อธิบายลักษณะกลโกงแชร์ลูกโซ่หลอกขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 2.2 ศึกษากรณีตัวอย่างที่กำหนดให้ และตอบคำถามต่อไปนี้

กรณีตัวอย่าง รวยทางลัดกับแชร์ลูกโซ่

1. จากกรณีตัวอย่างเป็นลักษณะของกลโกงประเภทใด

.....

.....

.....

.....

2. หากไม่ต้องการตกเป็นเหยื่อเหมือนผู้หญิงในเรื่อง ควรมีวิธีป้องกันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. หากตกเป็นเหยื่อกลโกงดังกล่าว จะขอรับคำปรึกษาจากองค์กรหรือหน่วยงานใด

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 3 ภัยใกล้ตัว

กิจกรรมที่ 3 ศึกษากรณีตัวอย่างที่กำหนดให้ และตอบคำถามต่อไปนี้

กรณีตัวอย่าง น้ำยาเงินดำทำให้รวยหรือจน

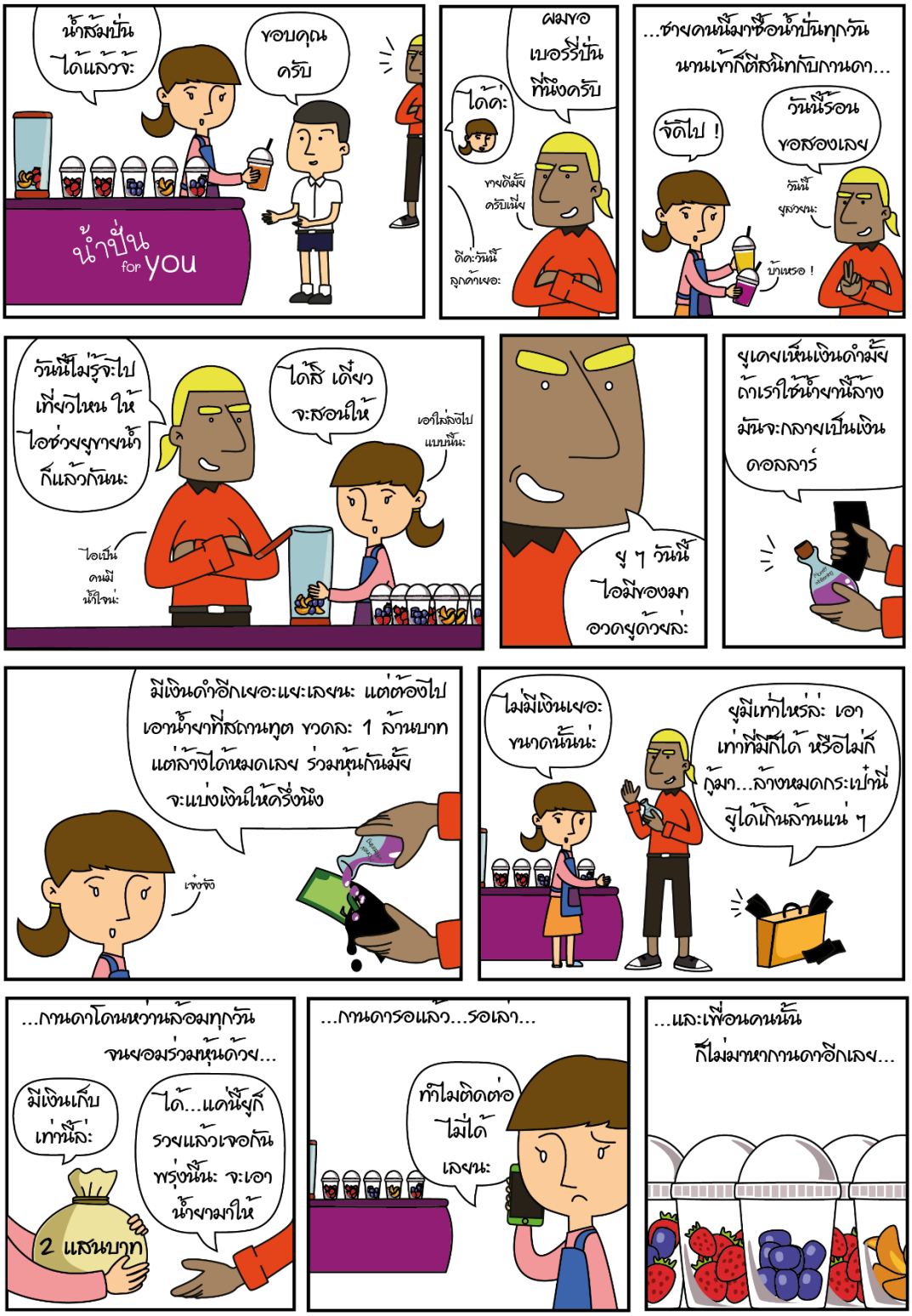

จากกรณีตัวอย่าง เราจะมีวิธีการป้องกันตนเองอย่างไร

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 4 แก๊งคอลเซนเตอร์

กิจกรรมที่ 4 ศึกษากรณีตัวอย่างเพื่อตอบคำถามข้อที่ 1 - 3

กรณีตัวอย่าง กริ๊งเดียว...เงินก็หายได้

สมชายได้รับโทรศัพท์แจ้งว่า เขาเป็นหนี้บัตรเครดิต ทั้ง ๆ ที่เขาไม่เคยมีบัตรเครดิตเลย เจ้าหน้าที่ที่โทรมาแจ้งเขาว่า เขาจะต้องไปทำการยกเลิกหนี้ที่ตู้เอทีเอ็ม ด้วยความกลัวจะเป็นหนี้ สมชายรีบทำตามที่เจ้าหน้าที่แจ้งทันที

เมื่อไปถึงตู้เอทีเอ็ม เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในสายโทรศัพท์แจ้งว่า จะต้องทำการยกเลิกหนี้ โดยใช้เมนูภาษาอังกฤษ ด้วยความไม่เข้าใจภาษาอังกฤษ สมชายจึงกดปุ่มตามที่เจ้าหน้าที่บอกจนกระทั่งเจ้าหน้าที่บอกว่า เขาได้ยกเลิกหนี้สำเร็จแล้ว และวางสายไป

สมชายดีใจเป็นอย่างมากที่ยกเลิกหนี้ที่ตนเองไม่ได้ก่อได้ แต่ก็ต้องตกใจเมื่อพบว่า เงินในบัตรเอทีเอ็มใบนั้นหายไปหมดแล้ว และเมื่อสอบถามพนักงานที่สาขาจึงทราบว่ารายการที่เขาคิดว่าเป็นการยกเลิกหนี้ แท้จริงเป็นการโอนเงินให้แก่มิจฉาชีพ

1. จากกรณีตัวอย่าง เป็นลักษณะของกลโกงประเภทใด

.....

.....

.....

.....

2. หากไม่ต้องการตกเป็นเหยื่อเหมือนสมชาย จะมีวิธีป้องกันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. หากสมชายตกเป็นเหยื่อแก๊งคอลเซนเตอร์แล้ว ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 5 ภัยออนไลน์

กิจกรรมที่ 5 ศึกษากรณีตัวอย่างต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามในข้อ 1 – 3

นายชัยไม่มีเงินเก็บเลย แต่มีความจำเป็นต้องใช้เงินจำนวน 20,000 บาทในวันนี้ เขาจึงพยายามหาเงินกู้จากแหล่งต่าง ๆ แต่ก็ไม่มีใครสามารถให้เขากู้ภายในวันนี้ได้ เขาจึงลองค้นหาในอินเทอร์เน็ตและก็พบว่า มีคนปล่อยเงินกู้นอกระบบผ่านทางโซเชียลมีเดีย เป็นเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ได้เงินเร็ว และไม่ต้องตรวจเครดิตบูโร นายชัยจึงติดต่อไปตามเบอร์ที่ประกาศไว้ทันทีแล้วแจ้งความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินในวันนี้

ผู้ให้กู้แจ้งว่า นายชัยสามารถได้เงินกู้ก่อน 20.00 น. หากนายชัยชำระค่าทำสัญญาจำนวน 3,000 บาท ภายในเวลา 18.00 น. ของวันนี้ หรืออาจได้เร็วกว่านี้หากนายชัยชำระค่าทำสัญญาเร็วขึ้น

นายชัยไม่รอช้า รีบโอนค่าทำสัญญาให้ผู้ให้กู้ทันที โดยหวังว่าจะได้เงินจำนวน 20,000 บาทมาใช้ได้ทันเวลา แต่นายชัยก็ต้องผิดหวัง เพราะเมื่อโอนค่าทำสัญญาไปแล้ว เขาก็ไม่สามารถติดต่อผู้ให้กู้ได้อีกเลย

1. จากกรณีตัวอย่าง เป็นลักษณะของกลโกงประเภทใด

.....

.....

.....

2. หากไม่ต้องการตกเป็นเหยื่อเหมือนนายชัย จะมีวิธีป้องกันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ในกรณีนี้ นายชัยควรแก้ไขปัญหานี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 6 ภัยธนาคารออนไลน์

กิจกรรมที่ 6 ศึกษากรณีตัวอย่างเพื่อตอบคำถามข้อที่ 1 - 3

1. กรณีตัวอย่างเป็นลักษณะของกลโกงประเภทใด

.....

.....

.....

2. หากไม่ต้องการตกเป็นเหยื่อเหมือนวัลลภ จะมีวิธีป้องกันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.วัลลภควรแก้ไขปัญหานี้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมท้ายเรื่องที่ 7 ภัยบัตรอิเล็กทรอนิกส์

กิจกรรมที่ 7 ศึกษากรณีตัวอย่างเพื่อตอบคำถามข้อที่ 1 - 3

1. จากกรณีตัวอย่าง เป็นลักษณะของกลโกงประเภทใด

.....

.....

.....

2. หากไม่ต้องการตกเป็นเหยื่อในลักษณะนี้ จะมีวิธีป้องกันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. หากเราตกเป็นเหยื่อ เราควรแก้ไขปัญหาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

<u>คำชี้แจง</u> ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบโดยกากบาท (X) ข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการประเมินฐานะการเงิน

ก) มูลค่าของบ้านที่ใช้ในการคำนวณมูลค่าสินทรัพย์ ให้ใช้ราคาตลาด

ข) ความมั่งคั่งสุทธิคำนวณมาจากทรัพย์สิน + หนี้สิน

ค) รายได้ต่อเดือนและทรัพย์สินที่มี ใช้บอกความมั่งคั่งของบุคคลได้

ง) ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์และกองทุนรวม เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง

2. ข้อใดต่อไปนี้คือวิธีตรวจสอบธนบัตร

ก) สัมผัสเนื้อกระดาษ และลวดลายเส้นนูน

ข) ยกส่องดูลายน้ำ

ค) พลิกเอียงสังเกตแถบฟอยล์สามมิติ

ง) ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดไม่ใช่**สิทธิของผู้ใช้บริการทางการเงิน**

ก) สิทธิที่จะได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง

ข) สิทธิที่จะเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบริการได้อย่างอิสระ

ค) สิทธิที่จะร้องเรียนเพื่อความเป็นธรรม

ง) สิทธิที่จะได้รับค่าชดเชยหากผู้ใช้บริการเป็นผู้ทำผิดพลาด

4. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

ก) ใช้บัตรเอทีเอ็มซื้อสินค้าได้ที่ร้านค้า

ข) ใช้บัตรเดบิตเบิกเงินกู้ได้ที่เครื่องเอทีเอ็ม

ค) ชำระเงินค่าสินค้าผ่าน Internet banking ยอดเงินฝากในบัญชีจะถูกตัดทันที

ง) เมื่อซื้อของด้วยบัตรเครดิต ยอดเงินฝากในบัญชีจะถูกตัดทันที

5. วิธีคิดดอกเบี้ยแบบเงินต้นคงที่มักใช้กับบริการประเภทใด

ก) สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

ข) บัตรเครดิต

ค) เช่าซื้อรถ

ง) ถูกทุกข้อ

6. หากต้องการแลกเงินบาทเป็นเงินตราต่างประเทศ จะต้องไปแลกเปลี่ยนที่ใด

ก) ร้านค้าสะดวกซื้อ

ข) ธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการแลกเปลี่ยน

ค) โรงแรมหรือบริษัทที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ง) ถูกทั้งข้อ ข) และ ค)

7. การให้ยืมเงินหมายถึงข้อใด

ก) การให้เงินโดยคาดหวังให้มีการจ่ายคืน

ข) การให้เงินโดยไม่ได้หวังผลตอบแทน

ค) การให้เงินโดยไม่ต้องจ่ายคืน

ง) ผิดทุกข้อ

8. ข้อใดไม่ใช่**ลักษณะการมีสุขภาพการเงินที่ดี**

ก) มีภาระหนี้ไม่เกิน 33% ของรายได้ต่อเดือน

ข) มีเงินออมเผื่อฉุกเฉินไม่เกิน 3 เท่าของรายจ่ายจำเป็นต่อเดือน

ค) ออมเงินอย่างน้อย 25% ของรายได้ต่อเดือน

ง) ถูกทุกข้อ

9. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรายจ่ายไม่จำเป็น

ก) เป็นรายจ่ายที่จะต้องจ่าย ไม่สามารถตัดออกได้

ข) เป็นรายจ่ายที่ไม่สำคัญต่อชีวิต แต่เกิดขึ้นเพราะความรู้สึกอยากได้ เช่น ค่าแต่งรถ

ค) เป็นรายจ่ายสำคัญสำหรับชีวิต เช่น ค่าอาหาร ค่าเช่าบ้าน

ง) เป็นรายจ่ายที่ทุกคนมีในจำนวนเท่ากัน

10. ข้อใดควรปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงธุรกิจขายตรงแอบแฝงแชร์ลูกโซ่

ก) ปฏิเสธการร่วมสัมมนาที่น่าสงสัย

ข) เขียนประกาศหางาน Part Time ผ่านเว็บบอร์ดในอินเทอร์เน็ต

ค) เปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เช่น เบอร์โทรศัพท์ ชื่อบัญชีอีเมล ในสังคมออนไลน์ (social media)

ง) ไปร่วมงานสัมมนาที่เพื่อนชักชวนทุกงานเพื่อเพิ่มความรู้

11. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับหลักการออมเงินของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)

ก) เป็นกองทุนสำหรับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป และออมได้จนถึงอายุ 99 ปี

ข) สมาชิกจำเป็นต้องส่งเงินสะสมทุกเดือน

ค) สมาชิกจะส่งเงินสะสมครั้งละกี่บาทก็ได้ ไม่จำกัดจำนวนเงิน

ง) หากสมาชิกไม่ส่งเงินเข้ากองทุน รัฐก็จะไม่จ่ายเงินสมทบ

12. ข้อใดไม่ใช่**ลักษณะของสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ**

ก) ใช้สำหรับผ่อนรถยนต์

ข) สามารถทยอยผ่อนคืนเป็นรายเดือนได้

ค) ใช้ได้เฉพาะร้านค้าที่ร่วมรายการ

ง) มีการกำหนดวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

13. ธนาคารพาณิชย์อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานใด

ก) คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ข) กระทรวงการคลัง

ค) ธนาคารแห่งประเทศไทย

ง) กระทรวงพาณิชย์

14. ข้อใดไม่ใช่**วิธีการป้องกันภัยธนาคารออนไลน์**

ก) ใช้อินเทอร์เน็ตสาธารณะ (ฟรี Wi-Fi) ในการทำธุรกรรมทางการเงิน

ข) ไม่ติดตั้งโปรแกรมแปลก ๆ ที่ไม่รู้จักในคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ตโฟน

ค) จำกัดวงเงินในการทำธุรกรรมผ่านธนาคารออนไลน์

ง) สังเกตเว็บไซต์ก่อนลงชื่อเข้าใช้งานธนาคารออนไลน์

15. ข้อใดไม่**ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลประวัติการชำระหนี้ของเครดิตบูโร (บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด: NCB)**

ก) เจ้าของข้อมูล (ผู้ขอสินเชื่อ) สามารถขอตรวจสอบข้อมูลเครดิตของตนเองได้

ข) ธนาคาร (ผู้ให้สินเชื่อ) สามารถขอดูข้อมูลได้ก็ต่อเมื่อเจ้าของข้อมูล (ผู้ขอสินเชื่อ) ให้ความยินยอม

ค) NCB จะขึ้นบัญชีดำหากลูกหนี้มีประวัติค้างชำระหนี้

ง) NCB จะเก็บข้อมูลไว้ไม่เกิน 3 ปีนับแต่วันที่ได้รับข้อมูลจากสมาชิก เช่น ธนาคาร (ผู้ให้สินเชื่อ)

16. ข้อใดไม่ใช่**การแก้ไขปัญหานี้ด้วยตนเอง**

ก) เปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับหนี้

ข) ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้

ค) ขายสินทรัพย์ที่ไม่จำเป็น

ง) ขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้

17. ผู้ที่ต้องการขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้ควรติดต่อใคร

ก) ลูกหนี้

ข) เจ้าหนี้

ค) ศาล

ง) ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

18. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวถูกต้อง

ก) บัญชีเงินฝากที่ควรเปิดเพื่อไว้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง คือ บัญชีเงินฝากประจำ

ข) บัญชีเงินฝากในสหกรณ์จะได้รับความคุ้มครองจากสถาบันคุ้มครองเงินฝากหากสหกรณ์ปิดกิจการลง

ค) บัญชีเงินฝากประจำได้รับการยกเว้นภาษี ณ ที่จ่าย 15%

ง) การทำประกันคุ้มครองความเสียหายของบ้านจัดเป็นประกันวินาศภัย

19. นายกอบนำเงินเดือนทั้งหมดที่ได้รับไปซื้อมือถือใหม่ โดยไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น ทำให้มีเงินไม่พอที่จะกินข้าว และต้องเบี้ยวหนี้เพราะเงินหมด นายกอบไม่ปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงินในข้อใด

ก) หน้าที่วางแผนทางการเงินและชำระหนี้เมื่อเป็นหนี้

ข) หน้าที่ติดตามข่าวสารทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ

ค) หน้าที่ศึกษารายละเอียดและเปรียบเทียบข้อมูลก่อนเลือกใช้

ง) หน้าที่ตรวจทานความถูกต้องของธุรกรรมทางการเงินทุกครั้ง

20. ในระหว่างการทำสัญญาเงินกู้ พนักงานธนาคารได้อธิบายรายละเอียดต่าง ๆ เช่น กำหนดเวลาการชำระหนี้ อัตราดอกเบี้ยต่อปี ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่คุณไม่เข้าใจ คุณจะทำอย่างไร

ก) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้เลย เพราะพนักงานธนาคารมีความรู้และเชื่อถือได้

ข) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้ตามที่พนักงานบอก แล้วค่อยสอบถามเพิ่มเติมทีหลัง

ค) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้ไปก่อน แล้วค่อยขอเอกสารของพนักงานมาอ่านทีหลัง

ง) สอบถามพนักงานเพิ่มเติมจนเข้าใจเสียก่อน แล้วค่อยเซ็นชื่อในเอกสารสัญญาเงินกู้

21. หากร้องเรียนไปยังธนาคาร ในกรณีที่พนักงานอ้างว่าไม่สามารถเปิดบัญชีเงินฝากได้ ถ้าไม่ทำบัตรเดบิต และไม่ได้รับการติดต่อภายในระยะเวลาการให้บริการมาตรฐาน ควรร้องเรียนหรือขอรับคำปรึกษาได้จากหน่วยงานใด

ก) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) โทร. 1166

ข) ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) โทร. 1213

ค) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) โทร. 1359

ง) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โทร. 1207

22. ข้อใดไม่ใช่**สิ่งที่ควรปฏิบัติในการเขียนหนังสือร้องเรียน**

ก) ให้ข้อมูลที่สำคัญอย่างครบถ้วน

ข) แจ้งข้อมูลส่วนตัว เช่น ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ และแจ้งสิ่งที่ต้องการให้สถาบันการเงินดำเนินการ

ค) เล่าเหตุการณ์ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง โดยไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับ

ง) แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน

23. หากได้รับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง**หรือถูกเอาเปรียบจากพนักงานของสถาบันการเงิน ควรปฏิบัติอย่างไร**

ก) ร้องเรียนไปยังธนาคารที่เกี่ยวข้องและศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินพร้อม ๆ กัน

ข) ร้องเรียนไปยังธนาคารที่เกี่ยวข้องก่อน และหากไม่ได้รับการติดต่อกลับภายในระยะเวลาการให้บริการมาตรฐาน ให้ขอคำปรึกษา/ร้องเรียนที่ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.)

ค) ร้องเรียนไปยังทุกหน่วยงานที่ดูเหมือนจะเกี่ยวข้อง

ง) ไม่ร้องเรียนไปที่ใดเลย เพราะทำให้เสียเวลา

24. มิจฉาชีพมักใช้จุดอ่อนใดในการหลอกเหยื่อ

ก) ความโลภ

ข) ความกลัว

ค) ความไม่รู้

ง) ถูกทุกข้อ

25. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับเป้าหมายทางการเงินที่ดี

ก) เป้าหมายการเงินต้องสอดคล้องกับความสามารถทางการเงิน

ข) "ฉันจะเก็บเงินเพื่อเรียนต่อให้ได้ภายในปีนี้" เป็นเป้าหมายการเงินที่วัดผลได้จริง

ค) เมื่อเริ่มต้นทำงานควรตั้งเป้าหมายการออมเงินไว้ใช้ในยามสูงวัย เป็นเป้าหมายระยะกลาง (บรรลุได้ในระยะเวลา 1 - 3 ปี)

ง) เป้าหมายทางการเงินควรครอบคลุมถึงเป้าหมายทั้งหมดในชีวิต

26. หากได้รับการติดต่อจากหน่วยงานทางการให้โอนเงินค่าธรรมเนียม คุณควรทำอย่างไร

ก) ต่อว่ากลับอย่างรุนแรงโดยไม่ฟังข้อความใด ๆ

ข) โอนเงินทันทีเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจ

ค) ติดต่อสอบถามหน่วยงานที่ถูกอ้างถึงก่อนโอนเงิน

ง) ขอต่อรองราคาเมื่อเงินไม่พอค่าธรรมเนียม

27. หากได้รับการติดต่อขอใช้บัญชีเงินฝากของคุณเป็นที่รับเงิน โดยให้หักค่าจ้างจากเงินที่จะโอนเข้ามาในบัญชีเลย คุณควรทำอย่างไร

ก) ตอบตกลงทันที เพราะทำง่าย ไม่ต้องลงทุน

ข) ตอบตกลงและไปชักชวนเพื่อนให้มาทำด้วย

ค) ต่อรองให้ได้ค่าจ้างที่พอใจ แล้วค่อยตัดสินใจ

ง) ปฏิเสธทันที เพราะเงินที่โอนเข้ามาอาจผิดกฎหมาย

28. ข้อใดควรกระทำเมื่อใช้สื่อสังคมออนไลน์ (social media)

ก) โชว์ภาพถ่ายตนเองถือเงินสดจำนวนมาก พร้อมเครื่องประดับมีค่า

ข) ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวทุกอย่างบน social media

ค) เปิดคลิปวิดีโอทุกลิงก์ที่มีคนแชร์และบอกว่าเป็นคลิปเด็ด

ง) Check in ทุกสถานที่ไปแม้กระทั่งบ้านตนเอง

29. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก

ก) เงินต้นลด ดอกเบี้ยก็จะลด

ข) เงินต้นลด ดอกเบี้ยก็จะเพิ่ม

ค) เงินต้นและดอกเบี้ยไม่เปลี่ยนแปลง

ง) ถูกทุกข้อ

30. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันภัยบัตรอิเล็กทรอนิกส์

ก) ไม่ต้องสังเกตว่ามีแป้นกดปลอม/กล้องจิ๋วแอบดูรหัสหรือไม่ หากเป็นเครื่องเอทีเอ็ม หน้าสาขาธนาคารหรือแหล่งชุมชน เพราะว่าเป็นจุดที่ปลอดภัย

ข) เฝ้าสังเกตบัตรเมื่อใช้ชำระค่าสินค้า เพื่อระวังการถูกขโมยข้อมูลด้วยเครื่องสกิมเมอร์แบบพกพา

ค) ทิ้งสลิปเอทีเอ็มที่ไหนก็ได้ เพราะในสลิปไม่มีข้อมูลส่วนตัวของเจ้าของบัญชี

ง) ฝากเพื่อนไปกดเอทีเอ็มเฉพาะวันที่งานยุ่งจริง ๆ

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

นายสุรพงษ์ จำจด	เลขาธิการ กศน. สำนักงาน กศน.
นายประเสริฐ หอมดี	รองเลขาธิการ กศน. สำนักงาน กศน.
นางศุทธินี งามเขตต์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาหลักสูตร
นางชนาธิป จริยาวิโรจน์	ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางตรีนุช สุขสุเดช	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางสาวชญานิน พนมยงค์	ผู้บริหารส่วน ส่วนส่งเสริมการให้ความรู้ทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

คณะทำงาน

นายพิชญา สฤษเนตร	ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางสาวจุฬาลักษณ์ พิบูลชล	ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางสาวนิรัชรา ปัญญาจักร	ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางสาวจันทร์ธิดา พัวรัตนอรุณกร	ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางอุบลรัตน์ มีโชค	สถาบัน กศน.ภาคเหนือ
นางวิมลพรรณ กุลัตถ์นาม	สำนักงาน กศน.จังหวัดสุรินทร์
นางอนงค์ ฉันทโชติ	สำนักงาน กศน. จังหวัดพิษณุโลก
นางอมรา เหล่าวิชยา	สำนักงาน กศน. จังหวัดพิจิตร
นายบุญชนะ ล้อมสิริอุดม	กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
นายธณัลธิวรรธน์ ภคพัฑวัฒนฐากูร	กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
นางมัณฑนา กาศสนุก	กศน.อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
นางสาวอนงค์ ชูชัยมงคล	กศน.อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี
นางยุพิน อาษานอก	กศน.อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น

คณะทำงาน (ต่อ)

นางพิสมัย คำแก้ว	กศน.อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
นางกมลวรรณ มโนวงศ์	กศน.อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
นางสุพัตรา ณ วาโย	กศน.อำเภอสะเดา จังหวัดขอนแก่น
นางสาวพจนีย์ สวัสดิรัตน์	กศน.อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
นางกัลยา หอมดี	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
นางสาวมนทา เกรียงทวีทรัพย์	ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต
นางสาวจรรยา สิงห์ทอง	หน่วยศึกษานิเทศก์
นางพรรณทิพา ชินชัชวาล	กลุ่มพัฒนาระบบการทดสอบ
นายสุรพงษ์ มั่นมะโน	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางญานิศา สุขอุดม	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นายศุภโชค ศรีรัตนศิลป์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางสาววรรณพร ปัทมานนท์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางสาวสุลาง เพ็ชรสว่าง	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางกมลทิพย์ ช่วยแก้ว	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางสาวทิพวรรณ วงค์เรือน	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางวรรณี ศรีศิริวรรณกุล	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางสาวชาลินี ธรรมธิษา	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
นางสาวชมพูนท สังข์พิชัย	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

คณะบรรณาธิการ

นางชนาธิป จริยาวิโรจน์	ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางสาวชญานิน พนมยงค์	ธนาคารแห่งประเทศไทย
นายพิชญา สฤษเนตร	ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางสาวจุฬาลักษณ์ พิบูลชล	ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางสาวนิรัชรา ปัญญาจักร	ธนาคารแห่งประเทศไทย
นางสาวจันทร์ธิดา พัวรัตนอรุณกร	ธนาคารแห่งประเทศไทย

ผู้ออกแบบปก

นายศุภโชค ศรีรัตนศิลป์	กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ห้ามจำหน่าย

ชุดวิชาเล่มนี้ ลิขสิทธิ์เป็นของ สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
และ ธนาคารแห่งประเทศไทย